

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28— Cor.
 Pe jumătate an . . . 14—
 Pe 3 luni . . . 7—
 Pe o lună . . . 2.40
 Numărul poporal:
 Pe un an . . . 4— Cor.
 Pe jumătate an . . . 2—
 Pentru România și
 America . . . 10— franci.
 Numărul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe an
 40 franci.

ROMÂNUL

REDACTIA
 și ADMINISTRAȚIA:
 Strada Batthyányi Nrul 2.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Mulțămite publice și Loc
 deschis costă știrul 20 filerl.
 Manuscriptele nu se in-
 napoiază.
 Telefon pentru oraș, co-
 mitat și interurban Nr. 730.

Interpelația deputatului dr. Ștefan C. Popp în cauza bibliotecii din Agârbiciu

Cetitorii noștri cunosc afacerea biblio-
 tecii populare din Agârbiciu. Cazul cel mai
 revoltător din câte ni-s'a dat să vedem în
 cei câțiva ani din urmă. E un atentat a-
 zatic în contra cărții românești, un aten-
 tat la adresa culturii românești.

Era să nu credem ochilor, dacă rapor-
 tul publicat în numărul nostru de Vineri
 nu ar fi fost iscălit de unul dintre cei mai
 valoroși bărbați ai noștri.

Luând d. deputat dr. Ștefan C. Popp
 cunoștință despre această ne mai pomenită
 infamie, a plecat numai decât la Buda-
 pestă spre a insinua o interpelație asupra
 acestei afaceri către ministrul de interne,
 ale cărui organe administrative au cutezat
 să intre în puterea nopții în sanctuarul bi-
 sericeii românești spre a răpi de acolo, con-
 trar tuturor dispozițiilor legii, biblioteca
 românească a sătenilor români; apoi către
 ministrul de justiție, al cărui procuror ri-
 dică acuza ridicolă de agitație și înaltă tră-
 dare în contra îngrijitorilor unei biblio-
 teci publice.

D. dr. Ștefan C. Popp și-a dezvoltat
 interpelația în Camera ungară azi după
 încheierea ședinței la orele 2 d. a.

Dăm aci în întregime această interpela-
 ție, care — fără îndoială — va trebui să
 aibă răsunet în întreaga lumea civilizată:

Onorată Cameră!

Locuitorii comunei Agârbiciu din comitatul
 Sibiuului și-au compus o bibliotecă și conducerea
 și administrarea aceleia au încredințat-o preotului
 Ioan Botezan și învățătorului gr. cat. Ilie Câmpean.
 Locuitorii comunei primiau din bibliotecă cărți
 folositoare, pe cari le cetiau bucuros, deoarece
 învățau din ele lucruri utile lor.

Timp îndelungat toate au decurs în cea
 mai perfectă ordine, până când odată, pe neaște-
 ptate, în timp de noapte, au venit în comună
 organe administrative cu jandarmi și intrând în
 biserică au sequestrat biblioteca întreagă

Locuitorii îngroziți, dar' mai ales preotul și
 învățătorul, cari absolut nu cunoșteau motivele
 sequestrării, fiind convinși, că cărțile sequestrate
 nu conțin nici un lucru oprit, dar și de altfel
 cărțile sequestrate fiind toate opuri, cari sunt în
 deosebte folosite, așteptau în liniște decidera în
 chestia bibliotecii lor.

Spre marea lor surprindere însă, în loc de
 a li se restitui cărțile inofensive, Ioan Botezan și
 Ilie Câmpean au primit sub Nr. 10395/910 actul
 de acuză a procuraturii regiști din Murăș-Oșor-
 heiu, în care procuratura regească ridică în contra
 lor acuza de agitație, răsvrătire și lesa majestate.

Cărțile incriminate sunt următoarele:

1. dr. Augustin Bunea: Din Istoria Româ-
 nilor. Episcopul Inocențiu Micu Klain.

2. Gheorghe Coșbuc: Lupta pentru neztâr-
 tare.

3. Gr. V. Borgovan: Ionel, educația unui
 băiat bun.

4. Broșura: Adunarea generală a VI-a a
 Asociațiunii transilvane pentru literatura română
 și cultura poporului român ținută în Brașov la
 anul 1862.

Broșura: Date și documente referitoare la
 conferința națională română ținută în Mercurea
 la 7 și 8 Martie 1869.

7. Andreiu Bârseanu: Colecțiune de poezii
 populare.

7. O carte a lui Nicolae Xenopol.

8. Gheorghe Simu: Zile negre.

9. Discursul de recepțiune ținut de A. D.
 Xenopol la Academia Română sub prezidența
 Majestății Sale Regelui despre Mihail Cogălni-
 ceanu.

10. O carte a lui Ioan Băilă.

11. V. A. Urechia: Rezultatele domniei
 lui Alexandru Moruzzi dela 1799—1801.

12. Discursul de recepțiune ținut la Aca-
 demia Română sub prezidiul Majestății Sale Re-
 gelui de D. C. Ollănescu despre Vasile Alexandri.

13. O carte a lui Pamfiliiu Grapini.

14. Zaharie Antonescu: Autobiografie.

15. Discurs de recepțiune ținut la Academia
 Română sub prezidiul Majestății Sale Regelui de
 Nicolae Popea despre Andreiu baron de Șaguna.

16. Bartolomeiu Baiulescu: O carte despre
 necesitatea promovării industriei la Români.

On. Cameră!

Observ înainte de toate, că toate aceste
 cărți sunt în deosebte folosite, unele chiar de de-
 cenii, și se pot afla în biblioteca fiecărui Ro-
 mân, care ține cât de puțin la cultură și pentru
 aceea le-am înșirat aci pe toate, ca Onorata Ca-
 meră și On. Guvern să aibă puțință a-și câștiga
 asupra lor informațiunile trebuitoare.

Cartea lui dr. Augustin Bunea despre epis-
 copul Inocențiu Micu Klain, edată în Blaj la
 anul 1900, a câștigat autorului renume european
 pe terenul istoriografiei. Oșul lui Gheorghe Coș-
 buc despre neatarnare e asemenea vestit și se
 ocupă cu războiul ruso-turc-român fără nici o
 referință la raporturile din Ungaria. Cartea de
 sub punctul al 3-lea de Borgovan e un studiu
 exclusiv pedagogic. Cea de sub punctul 4 e un
 raport despre adunarea generală a Asociațiunii
 Transilvane, cu statute aprobate de guvern. Cea
 de sub punctul 5 conține date despre conferința
 dela Mercurea. Cartea de sub punctul al 6-lea
 este o colecțiune de poezii populare de Andreiu
 Bârseanu, vice-președintele actual al Asociațiunii
 și profesor în funcțiune la școalele din Brașov.

Cele de sub punctele 7, 9, 11 și 12 sunt
 conferințe referitoare la chestiuni din România,
 către ele două discursuri de recepțiune. Cea de
 sub punctul 8 este cartea îndeobște cunoscută a
 unui preot român din Ardeal, fără nici o refe-
 rință politică. Tot de așa natură sunt cele de
 sub punctele 10 și 13. Cele de sub punctul al
 14-lea este o autobiografie. Sub punctul 15 este
 discursul de recepțiune la Academia Română al
 lui Nicolae Popea, fost episcop la Caransebeș,
 despre arhiepiscopul-mitropolit Andreiu Baron de
 Șaguna, iar cea de sub punctul 16 este cartea
 lui Bartolomeiu Baiulescu despre necesitatea pro-
 movării industriei la Români.

V'am făcut cunoscute aceste cărți, pentru
 ca și Onorata Cameră să se poată convinge des-
 pre aceea, că opurile și broșurile sequestrate sunt
 cărți îndeobște cunoscute și folosite, autorii lor
 cea mai mare parte sunt bărbați renumiți, mai
 mulți dintre ei sunt în viață, și unii dintre ace-
 stia sunt cetățeni ungari. Așa de pildă Andreiu
 Bârseanu, profesor în Brașov, Gheorghe Simu,
 preot undeva în Ardeal, toți cetățeni unguri sunt
 și Ioan Băilă și Pamfiliiu Grapini.

Vreau să constat acum următoarele: În în-
 țelesul §-ului 567 din procedura penală pentru
 conținut, care cuprinde în sine criteriul crimei
 ori al delictului, nici o tipăritură nu se poate
 sequestra, decât numai la propunerea procuroru-
 lui după arătarea efectuită ori deodată cu aceasta.
 Numai judele de instrucție ori judele de ocol
 este îndreptățit să ordoneze și să efectuiască se-
 questrarea. Tot procedura penală stabilește ordi-
 nea, în care este a se procede. În înțelesul §-lui
 562 competență a procede este cea judecătorie
 de presă, pe teritorul căreia s'a făcut tipăritura,
 iar dacă locul tipăririi este necunoscut ori ar fi
 în afară de teritorul Statului-Ungar, este compe-
 tență cea judecătorie, pe al cărei teritor lo-
 cuește ori petrece individul responsabil pentru
 tipăritură.

În înțelesul §-lui 13 al articolului de lege
 XVIII. din 1848, care este și azi în vigoare, se
 pedepsește autorul; dacă acesta nu este cunoscut,
 se pedepsește editorul; dacă nici acesta nu ar fi
 cunoscut, se pedepsește proprietarul tipografiei.
 Am înșirat toți articolii aceștia, pentruca pe de-o
 parte să se dovedească faptul incontestabil, că
 intrarea în biserică a jandarmilor și a organelor
 administrative fără prealabilă incunoștințare a ce-
 lor interesați și sequestrarea bibliotecii este cel
 mai mare abuz cu puterea oficială, dar totodată
 constituie vătămarea cea mai frapantă a dispozi-
 țiilor legii referitoare la produsele literare, de
 altă parte însă procedura judeului de instrucție și
 a procurorului regesc este cea mai mare absur-
 ditate juridică.

Față de cărțile și broșurile înșirate adevă
 niciodată nu s'a pus în curgere procedură jude-
 cătoarească; răspândirea acelor niciodată nu s'a
 oprit. Astfel a pune în curgere procedură crimi-
 nală în potriua acelor, cari țin cărțile acestea în
 bibliotecile lor, este, blând zis, cea mai mare ab-
 surditate juridică. Căci dispozițiile legii sunt clare,
 o parte dintre autori sunt în viață și sunt cetă-
 țeni ungari, cei mai mulți editori ai cărților tră-
 iesc și acum aici în patrie, ori dacă ar fi murit,
 acolo este proprietarul tipografiei. Astfel cartea
 de sub p. 1. s'a tipărit într'o tipografie din Blaj,
 cele de sub p. 3 și 8 într'o tipografie din Gherla,
 cea de sub 6 într'o tipografie existentă și acum
 în Brașov.

Dar mai presus de toate sustă adevărul,
 care adevăr se respectează doar chiar și în Ru-
 sia, că pentru vr'un product literar, care nu
 este judecătorește oprit, nu poate fi pedepsit a-
 cela, care ține acel product tipografic în biblio-
 teca sa și îl împrumută altora.

Din toată procedura aceasta se învederează,
 că autoritățile de sub întrebare, prigonesc cultura
 română și cum este manifest din actul de acuză,
 toată procedura aceasta nu are alt scop, decât să
 smulgă din inima Românilor numele acelor bār-

bați, cari și-au câștigat merite neperitoare întru luminarea și eliberarea neamului nostru. Ori cum s'ar putea explica acea vorbă a actului de acuză, că Inocențiu Micu Klain, Andreiu Baron de Șaguna au escelat în ura lor față de Maghiari și că aceia, cari preamăresc aceste figuri istorice, aceia agită, provoacă la răscoală și săvârșesc lesa majestate.

Observ, că Inocențiu Micu Klain, a fost apostolul bisericii gr.-cat. române, ale cărui merite le-au recunoscut regi și împărați, iar Andreiu Baron de Șaguna, arhiepiscop și metropolit gr.-ort. român a fost consilier intim, cel mai de încredere sfetnic al Majestății Sale, regeneratorul bisericii gr.-or. române, pe care credincioșii săi îl numesc „Marele Andreiu” și înaintea memoriei lui se închină românimăa întreagă.

Acum doi ani am sărbătorit în mijlocul unor mari serbări aniversarea de 100 de ani dela nașterea lui și municipiul Sibiiului i-a onorat memoria prin aceea, că unei străzi i-a dat numele „Șaguna”.

Orce popor, numai până atunci trăiește, până când își cinstește pe bărbații săi cei mari. Românii trăiesc și vreau să trăiască și nu este acea putere pământească, care ar putea smulge din inimile lor pietatea pentru bărbații lor cei mari.

Aduc aci în fața Onoratei Camere acest caz fără pereche, cazul de prigonire prin pățimașă ură a culturii românești, rugând guvernul în numele culturii și a civilizațiunii, ca de urgență să pună capăt acestor stări insuportabile.

După acestea adresez domnului președinte al consiliului, ca ministrul de interne și domnului ministru de justiție următoarea interpelație:

a) Domnului ministru de interne :

1. Are domnul ministru de interne cunoștință despre aceea, că înainte cu câteva luni în comuna Agârbiciu din comitatul Sibiiului organe administrative cu jandarmi, fără nici o încunoștințare prealabilă, în timp de noapte au intrat în biserica gr. cat. română de-acolo și biblioteca populară, aflătoare acolo, au sevestrat-o?

2. Este dispus d. ministru, ca în afacerea aceasta să ordoneze cea mai severă cercetare și să dispună, ca aceia, cari au abuzat de puterea lor oficială, să fie pedepsiți cu cea mai mare asprime?

b) Domnului ministru de justiție :

1. Are d. ministru de justiție cunoștință despre aceea, că procuratura re-

gească din Murăș-Oșorheiu cu flagranta vătămarea a Ș-lui 13 din articolul de lege XVIII. 1848 a improcesuat și a înaintat acuză pentru agitare, răzvrătire și lesă majestate în contra preotului gr. cat. Ioan Botezan și învățătorului gr. cat. Ilie Câmpean, ca administratori ai bibliotecii populare din Agârbiciu, care a fost sevestrată?

2. Are d. ministru cunoștință despre aceea, că în actul de acuză a procuraturii regești bărbații mari ai bisericii române, cari aparțin deja istoriei, sunt arătați ca dușmani neîmpăcați ai Maghiarilor?

3. Aprobă d. ministru de justiție, ca procurorii regești cu manifesta vătămarea a simțului de pietate în acte de acuze să timbreze pe bărbații istorici ai poporului român ca dușmani ai poporului maghiar și ca astfel pe față să agite în contra Românilor?

4. Considerând, că procuratura regească a sevestrat opuri literare, ai căror autori, editori și proprietarii tipografiilor, unde au fost tipărite, sunt cunoscuți, și în contra administratorilor bibliotecii, pentru conținutul acelor cărți, a intentat proces de agitație, răzvrătire și lesă majestate, este dispus d. ministru să investigeze de urgență acest caz flagrant de abuz cu puterea oficială și să tragă la răspundere pe respectivul procuror regesc?

5. Considerând, că procuratura regească se pare a porni cu toată greutatea și autoritatea puterii sale oficiale războiul de extirpare în contra culturii românești, — este dispus d. ministru de justiție a lua măsurile de cuviință, ca o astfel de încălcare a legii mai mult să nu se întâmple?

6. Este în sfârșit d. ministru dispus să ordoneze, ca biblioteca sevestrată să fie redată imediat bisericii gr. cath. rom. din Agârbiciu?

E ridicolă procedura procurorilor, că în acuzele lor numesc figurile istorice, așa pe Micu și pe Andrei Șaguna, de dușmani ai Ungurilor, de oarece noi pe aceștia toți îi vom stima. Și dacă

procurorii totdeauna îi prezintă trădători, lupta va ține vecinic între noi.

Datoria întâiului păzitor al legii, a procurorului, este, să aplaneze contrastele istorice, iar nu să le înțească.

Ministrii încă n'au răspuns la interpelarea d-lui Pop.

Membrii congregațiunii întruniți la Aiud, au expediat d-lui George Pop de Băsești următoarea telegramă de aderență:

D-sale D-lui George Pop de Băsești

Membrii congregațiunii comitatense a Albei inferioare întruniți la congregațiunea comitatensă își exprimă neștrămutata încredere față de comitetul central electoral al partidului național român, și vă asigură despre neclintita lor alipire. Totodată, în fața atacurilor, la cari au fost expuși în timpul din urmă trimite d-lor dr. Iulin Maniu și dr. Al. Vaida asigurarea sentimentelor de sinceră aderență și iubire.

Schimbări în corpul diplomatic. În Monitorul oficial de azi cetim următoarele: M. Sa împăratul a rechemat, la cererea proprie, pe marele ambasador actual dela Petersburg, contele Leopold Berchtold și cu prilejul acesta i-a conferit diamantele la marea cruce a ordului Leopold. Locul lui Berchtold a fost complinit prin contele Thurn-Valsassina Duglas.

Ambasadorul actual dela București prințul I. Schönburg-Hartenstein a fost numit mare ambasador la Vatican și cu prilejul acesta M. Sa i-a conferit dignitatea de consilier intim. În locul lui a fost numit, la București, ambasadorul actual dela Drezda, prințul Emil Carol Fürstenberg.

Schimbări s'au mai făcut și în diplomația dela Peking și Teheran. Ambasadorul actual dela Peking, cav. I. Kuczynski a fost rechemat iar în locul lui a fost numit dr. A. de Rosthorn, actualul ambasador din Persia. Nou ambasador la Teheran a fost numit Edmund Ottó consilier cl. I. de legațiune.

Afară de aceștia M. Sa a numit pe contele A. Nemes Hidvégi consilier cl. I. de legațiune de ambasador și ministru plenipotențiar și pe dr. A. Musulin Gomirjei cons. cl. I. de leg. ambasador și ministru plenipotențiar.

*

Croații. Eri, deputații croați, afară de contele Teodor Pejacevich au părăsit Budapesta și numai la sfârșitul desbaterei pe paragrafi a bugetului, cu prilejul discuției de apropiatie se vor întoarce, când apoi unul dintre ei va lua cuvântul, ca să expună precis atitudinea politică a deputaților croați și de-odată să răspundă la observările, făcute de unii deputați unguri în chestii referitoare la Croația.

Mignon

— Părinții și copilăria ei —

(Fragment din romanul lui Goethe: „Wilhelm Meisters Lehrjahre”, cartea VIII, cap. 9)

— Urmare —

II.

Fata murise. Gingașa copilă trăia supt îngrijirea unei femei bătrâne. Noi știam, că muzica și cântecul ușuraseră fratelui nostru o cunoștință mai intimă cu ea și fiindcă el ne provoca de repețite ori să-l desfacem de legăturile lui vechi cu biserica, pentru a încheia una nouă, era neapărat de lipsă să-i desvălăm cât se putea mai repede pericolul, ce-l amenința.

El ne aruncă o căutătură săibatecă, disprețuitoare. — „Păstrați-vă — exclamă el — poveștile voastre imposibile pentru copii și pentru nebunii creduli; pe Sperata nu mi-o veți răpi din inima mea; ea este a mea! Spuneți-mi, că nu are ființă înspăimântătoarea fantomă a voastră, căci ea m'ar îngrozi acum în zadar. Sperata nu este sora mea, ea este soția mea!”

El ne povesti extaziat, cum cereasca copilă îl conduse din starea izolării nenaturale de oameni către adevărata viață, că ei amândoi au aceleași sentimente și aceleași gândiri, și că el binecuvântă toate rătăcirile și suferințele sale, fiindcă ele îl ținură până atunci departe de femei, pentru că acum să se poată consacra cu totul celei mai dragălașe copile.

Noi ne îngrozirăm de descoperirea aceasta; ne dureau situațiunea lui și nu știam ce e de făcut; și pe lângă toate ne mai asigură plin de pasiune, că Sperata poartă un copil supt inimă. Duhovnicul nostru făcu totul, ce-i dicta datoria lui de duhovnic; dar prin aceasta răul se înăsprî numai. Fratele meu critică cu violență legile civile, drepturile morale, raporturile stabilite prin natură și religie. Pentru el nimic nu mai era sfânt decât legătura lui cu Sperata, nimic nu mai era demn decât cuvintele „tată” și „mamă”.

— „Numai acestea, exclamă el, sunt naturale, toate celelalte sunt toane și păreri. Nu au existat popoare nobile, cari aprobară căsătoria cu sora? Nu-mi veniți cu zeii voștri!” țipă el. „Căci nu 'ntrebuințați niciodată numele lor, decât când voiți să ne scoateți din minți, când voiți să ne abateți din calea naturii, și când vreți să pfaceți prin o mișlească silnicie cele mai nobile porniri ale noastre în crime. Voi duceți cu sila victimele pe cari le 'ngropați de vii, la cea mai mare incurcătură sufletească, la cel mai rușinos abuz al trupului!”

— „Eu pot vorbi, fiindcă am suferit ca nici unul altul: dela belșugul celor mai înalte și dulci visări până la înfricoșatul pustiu al neputinței, al golului, al nimicirii și al desnădejdei, dela cea mai înaltă presimțire a ființelor supraomenești până la cea mai deplină necredință, necredință în mine însumi.

„Acest întreg înfricoșat cuprins al paharului cu marginea ademenitoare l-am băut, și ființa mea întreagă fu otrăvită până în fundul inimei. Acum, când natura binevoitoare m'a vindecat

prin darul ei cel mai mare, prin iubire, când la pieptul unei ființe cerești, simțesc iarăș, că exist, că ea încă există, că suntem amândoi una, că din această legătură de vieți va răsări a treia ființă, care va zimbi privirilor noastre, acum slobozii flăcările iadurilor voastre și ale purgatorului vostru, cari pot să atingă și să pustiască numai o imaginațiune bolnavă, și opuneți-le simțirii vii, adevărate și nezdruincinate a iubirii curate! Întâlniți-ne sub chiparșii aceia, cari își înaltă serioasele vârfuri spre ceruri, ieșiți-ne în cale pe potecile unde înfloresc lângă noi lămâii și portocalii, unde mirtul gingaș ne întinde florile plâpânde și atunci cutezați să ne înfricoșați cu mrejele voastre turburi, întunecate, urzite de oameni!”

Astfel stăruie el mult timp într'o îndărătnică neîncredere, și în urmă, cu toate că și noi, și duhovnicul însuș îl asigurăm de adevărul spuselor noastre, totuș el nu se lăsă ispitit de acestea, ci din contră exclamă: „Nu întrebați curciș — și — curmezisurile interogatoriilor voastre, nici capriciile și ordinațiunile voastre încurcate! Întrebați natura și inima voastră! Ea va învăța, de ce să vă înfiorați, ea va vă arăta cu cea mai mare asprime, asupra cărui lucru și-a spus ea blăstămul vecinic și irevocabil!”

„Uitați-vă la crini! Nu răsar, soț și soață, pe acelaș cotor? Nu-i împreună pe amândoi floarea, care i-a născut pe-amândoi? Și nu este crinul icoana nevinovăției și împreunarea lor trăieștească nu-i aducătoare de rod? Dacă natura urgisește pe cineva, o mărturisește cu glas tare, ființa, care nu e menită să fie, nu se poate naște;

Din Zagreb se anunță, că situația e neschimbată. Presa încă tot mai discută vehement diferențele dintre declarațiile ministrului președinte și atitudinea banului.

Știrile din provincie spun, că în general rezolvirea propusă referitoare la chestia pragmaticeii căilor ferate a făcut bună impresie.

*

Miniștrii Khuen și Hazai în Viena. Din Viena primim știrea, că azi dimineață ministrul de honvezi Hazai Samu și ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry au sosit la Viena, unde vor pertracta cu guvernul austriac și comun în chestia timpului prezentării reformei militare. Prezintarea reformei militare va fi amânată, probabil, până la toamnă.

Politica bulgară și Macedonia. Evenimentele din Balcani preocupă foarte mult toate cercurile diplomatice în timpul de față și de aceea nu putem trece cu vederea cele ce scriu în această privință organele turcești.

Iată într'adevăr ce comunică din Sofia, corespondentul ziarului „Tasvir-Evkear“:

„Comitetul central macedonean revoluționar, sprijinit de guvernul bulgar continuă să organizeze bande chiar în Sofia. Bandele acestea astfel pregătite vor căuta să pătrundă la primăvară în Macedonia, ca să producă acolo neorândueli.

Întâlnirea regelui Ferdinand cu împăratul Francisc Iosif, a avut ca scop să sondeze care ar fi purtarea Austriei în cazul unui războiu între Bulgaria și Turcia.

Politica Bulgariei are ca scop să pândescă momentul oportun pentru ocuparea Macedoniei și părerea în general admisă de Bulgari, e că prin apariția chestiunii Iemenului, acest moment a și sosit Bulgarii compară această chestiune cu războiul anglo-bur și găsesc, că acum e timpul să se înceapă războiul cu Turcia. De aceea se organizează bandele, cari să provoace măceluri în Macedonia pentruca apoi să dea ocazia unei intervenții armate.

Însă împrejurările actuale din Balcani sunt de așa fel, încât obligă pe Bulgari să sondeze părerile sau ale Rusiei, sau ale Austriei.

și ființa, care trăiește în chip greșit, se nimicește de timpuriu. Sterilitate, amară viață, stingere prematură, acestea sunt blăstămurile, semnele stricteții naturii. Ea pedepsește numai prin urmări nemijlocite. Iată, priviți în jurul vostru, și vă va bate la ochi ce e oprit, ce e atins de blăstăm. În liniștea mănăstirii și în haosul lumii sunt mii de fapte sfințite și cinșite, asupra cărora zace blăstămul ei. Ea privește cu ochi triști atât ușuratică pierdere de timp, cât și munca prea silită, puterea prea mare și belșugul, cât și lipsa și sărăcia; ea îndeamnă la măsură; toate raporturile ei sunt adevărate și toate efectele ei se îndeplinesc în liniște. Numai unul, care a suferit ca mine, are dreptul să se considere liber. Sperata este a mea; numai moartea mi-ar putea-o răpi. Rămâne ca voi să vă îngrijii de chipul, cum să mi-o pot păstra, și cum să pot deveni fericit! Acum imediat mă duc la ea, pentruca să nu mă mai despărțesc de ea nici odată.”

El voia să se puie într'o luntre, ca să meargă în ea la Sperata. Noi îl reținem și-l rugăm, ca nu cumva să facă pasul acesta, care ar putea avea cele mai îngrozitoare urmări. Ar trebui să se gândească, că nu trăiește în lumea liberă a imaginației și a gândurilor sale, ci într'o organizație socială, ale cărei raporturi și legi au primit caracterul de stabilitate al legilor naturii.

(Va urma)

Înainte de a obține consimțământul uneia din aceste puteri, Bulgaria nu poate întreprinde nimic. Deși stând astfel lucrurile, totuși guvernul turcesc nu trebuie să rămână surprins de plângerile zilnice pentru maltrătarile inchipuite exercitate asupra Bulgarilor.

Iată de ce, pentru a se înlătura intrigele de felul acesta, Turcia ar trebui să atragă atențiunea Puterilor europene asupra organizării bandelor în inima Bulgariei, și guvernul să ia toate măsurile pentru întărirea cât mai serioasă a granițelor.”

*

Revoluțiunea albaneză. Paorta a trimis o notă circulară puterilor mari, liniștindu-le în privința răscoalei albaneze și asigurându-le că în scurt timp o să pună capăt acestei revoluțiuni de nici o însemnătate. Faptele însă nici de cât nu îndreptătesc asigurările fudule ale guvernului turcesc.

Revoluțiunea azi a luat măsuri tot mai iminente. Aproape cincisprezece mii de revoluționari au îmbrăcat arma și trupele guvernului sunt silită să cedeze în fața puterii.

Locuitorii albanezi să alătură cu miile către resculați, cari înaintează glorios înspre Scutari. Garnizoanele din împrejurimea orașului Scutari sunt învinse și întăriturile ocupate. Calea răsvrățiților e însemnată cu sânge.

Între companiile militare și răsvrățiți zilnic se dau ciocniri crâncene, adevărate lupte în cari pe toată linia ies învingători răsculații față de batalioanele guvernului. Întreaga Albanie e în sânge, furia răsvrățiților nu cunoaște zăgazuri, dau mereu înainte irezistibil, așa, că guvernul numai cu sforțări mari va reuși să sufoace răscoala.

Mâna aceia de oameni multe buclucuri îi mai face Turciei și puterii mari de odinioară nici până azi nu i-a succedat să amuțască acest cuib de vespi, cum le place unora să numească pe bravii Albanezi.

Intențiunea Turciei de a lua odată pentru totdeauna voia voinicilor albanezi să mai însceneze răsmiriță în viitor, e foarte serioasă; nu știm însă de își va putea împlini dorința de a supune Albania împărăției otomane.

Parlamentul ungar

Sedința Camerei.

— Dela corespondentul nostru. —

Budapesta, 1 Aprilie.

Sedința se începe la orele 10¹/₄ a. m.Prezidează *Návay Lajos*.

Pető Sándor interpelează, pe ministrul de finanțe, în chestia podului de peste Dunăre dela Buda veche — Bulevardul Hungaria.

Contele Batthány Tivadar interpelează, pe ministrul președinte, în chestia fumană.

Deputatul naționalist d. dr. **Ștefan C. Pop**, interpelează pe miniștrii de interne și justiție în chestia sechestrării bibliotecii populare din *Agârbici*. (Interpeleția d. dr. Șt. C. Pop o dăm în întregime în altă parte a ziarului nostru).

Ajutorarea orașelor.

Baronul Mandorff Géza (justhist): Prezintă un proiect de rezoluțiune, ca să se trimită o comisiune parlamentară pentru constatarea ajutorării orașelor.

Hoványi Géza (guvernamental): Guvernul recunoaște îndreptățirea ajutorării orașelor, dar, crede, aceasta nu se face în interesul orașelor, ci în al bunei administrații.

Preszly Elemér (justhist) întreabă pentru ce e de lipsă comisarul de țigani, care oficiu încă e luat în buget.

Chestia naționalităților e una dintre cele mai grele chestii.

Cere pedepsirea mai aspră a falsificătorilor de alimente și urgitează regularea ajutorării orașelor.

Nu primește bugetul resortului de interne. **Szuhányi Ferencz** (guvernamental). Regulația lefurilor slujbașilor orașenești și comitatensi e în interesul bunei administrații, iar cea din urmă e de lipsă, ca să se contenească agitațiile naționaliste și socialiste.

Presă, care stetea în serviciul scopurilor ideale, azi mai mult e afacere și de aceea învingerea concurenței băjbăe în senzații, descoperiri și minciuni sfruntate. Aduc ca exemplu un articol recent de ziar despre evenimentele dela *Ökörítő*.

E mai scandalos să scrii astfel de calomnii, decât să nu împarți ajutoarele.

Dar nu putem să facem nimic în contra ziaristilor, de-oarece ei sunt cei mai puternici, ei sunt interpreții adeseori poate Svengali-i opiniei publice. Ar trebui căutat un mijloc pentru înfrânarea abuzurilor presei.

Sümeği Vilmos: Presă ar trebui statificată! (Iaritate ironică).

Szuhányi Ferencz: Vorbește despre situația slujbașilor dela administrație.

Primește bugetul.

Camera se suspendă pe 10 m.

După redeschiderea ședinței ia cuvântul

Huszár Károly, care răspunde la atacurile lui *Szuhányi* în contra presei.

Scrisori din Viena

— La disolvarea parlamentului —

Când scriem aceste șire, primul parlament al Austriei, ales pe baza votului universal va fi disolvat.

A vegetat dintr'atâta acest parlament, încât moartea lui n'a mai surprins pe nimeni. Viața lui a fost de mult numai aparentă, iar disolvarea lui a trebuit să urmeze în urma hărțuierilor interne provocate de toate partidele parlamentare.

Dacă în alte țări domnesc astfel de stări haotice, se retrage guvernul ori se disolvă parlamentul. O retragere a ministerului *Bienerth* ar fi fost fără nici un folos, pentrucă un alt guvern s'ar fi găsit tot în fața unui parlament fără majoritate, pe care să te poți bizui și astfel nu putea se conduce cu succes nici acesta destinele Monarhiei.

De aceea e nemotivat, ca disolvarea parlamentului să fie pusă în cortul obstrucției Cehilor, dimpotrivă disolvarea este a se ridica la stările generale, cari domn'au în viața parlamentară.

Și nu trebuie să ne prindă de fel mirarea. Pentrucă, dacă privim la majoritatea din Ungaria, vom observa, că și aici încep a se arăta semnele unei desbinări în sânul partidului muncii.

Cauza e, elementele eterogene, din care este compusă și cari nu pot conveni asupra sufragiului universal. Același lucru stă și despre Austria. Partidul social creștin, național german, polon, italian și grupul Românilor din Bucovina au putut forma majoritatea pe un timp anumit, dar nici decât pe un timp mai îndelungat, pentrucă sunt mai multe și mai puternice diferențele, decât interesele comune, cari să-i împreune.

Cu tot respectul încunoscîntez stim. public român, că am deschis în ARAD, strada Kossuth nr. 66 un

salon de croitorie pentru bărbați,

unde pregătesc cu pricepere și gust neîntrecut tot felul de vestminte pentru bărbați și uniforme preoțești. În urma studiilor făcute în străinătate sunt în situația să satisfac ireproșabil cele mai pretențioase gusturi.

Rugând sprijinul binevoitor

semnez cu distinsă stimă

GEORGE MARIȚA

croitor de uniforme și haine bărbătești.

AVIZ!

Litere — Arte — Științe

DOUĂ PLUTE.

*Înainte de casa noastră
Stau de pază două plute,
Sentinele credincioase
De demult din vremi trecute.*

*În vestmânt de frunză verde
Țin priveghi și zi și noapte,
Legănate-n cântec molcom
De-ale vânturilor șoapte.*

*Vârfurile lor înalte
Văd și sate și hotară
Și vor fi văzând atâția
Călători pe drum de țară.*

*Noaptea stau la sfat cu luna
Și cu miile de stele;
Dimineața, zorii zilei
Le sărută-ntâi pe ele.*

*Lor se tânguie zefirul
Nime-n lume să nu-l știe
Pe când păsări călătoare
Lor le-aduc întâi solie.*

*De le-am înțelege graiul
Multe taine ne-ar ști spune,
Întâmplări din timp de pace
Și din vremuri cu furtune.*

*Ele ar povesti cu jale
Și de-o dragoste curată —
Chip frumos apus în stele...
Ce nu-l uită niciodată.*

Aurelia Pop.

Concertul d-nei Lucia Cosma la Viena

La sfârșit de sezon, totuși înaintea unui public ales și cum nu și l-ar fi putut dori mai distins, a cântat d-na Lucia Cosma în Sala Bösendorfer din Viena. Program foarte frumos, care poartă nota personală a artistei: aria Paminei din „Flautul fermecat” al lui Cherubin din „Nunta lui Figaro” de Mozart, trei cântece de Schubert, maestrul creator al „lied”-ului german clasic, — ca să-l numim cu numele lui original, acceptat deja demult și de Francezi,* trei de Hugo Wolf, cel mai mare dintre urmașii lui Schubert (firește, alături de Brahms, ale cărui cântece minunate sunt de altă natură), câte unul de Robert Fischhof, Friedrich Mayer, de doamna Berta Bock din Sibiu „Dornöschen”, care denotă mult talent; din școala franceză de Cesar Franck, Bizet, Massenet, Charles M. Widor, H. Bemberg: totatătea capodopere de gingășie, de sentiment ce variază, — dela „Cântecul de leagăn” al lui Schubert până la grandioasa „Procesiune” de Cesar Franck, ce face parte dintr-o compoziție mai mare, — între grațios și sublim, dar totdeauna cu fineță delicată și măsură desăvârșită în expresiune, și care nu pot fi tălmăcite cu mai multă artă, decât cum le-a cântat Lucia Cosma, prezentându-le prin individualitatea sa congenială caracterizată prin aceeași nobleță în gust și discreție în interpretare. Pășind încet și intim, artista nu își forțază persoana sa înainte, și nu provoacă prin nici un gest efecte ușoare, ci lasă ca operele, ce predă să impună, așa cum se strecoară prin sufletul ei, prin valoarea lor originală. Desigur această concepție de interpretare nu este cea mai ușoară, nici cea destinată a fi apreciată de publicul mare.

Având un auditor priceput, d-na Lucia Cosma a fost mult aplaudată, îndeosebi după cântecele de Hugo Wolf, „La Captive” de Widor și după grațioasa Serenadă de Massenet. Afară de program, artista a cântat o doină românească: „S'a dus cucul de pe-aici...”, care a

* Cp: Ed. Schuré: Histoire du lied ou la chanson populaire en Allemagne. Paris 1868.

plăcut și publicului străin, apoi de încheiere, „Ave Maria” de Tosti.

D-na Lucia Cosma este, în genul său, cea mai desăvârșită artistă. C. N.

Gronica feminină.

Pentru-ce nu se însoară bărbații?

II.

Am zis, că cele mai multe mame din ziua de azi cresc fetițele lor greșit, fiindcă toată năzuința lor e pentru exterior, și prefăcatorie, așa că azi rar mai întâlnești naivitate copilărească adevărată. Fetițele din ziua de azi prea știu multe ce n'ar trebui să știe, și știu atât de bine să se prefacă — până au putut ademini pe vre'un tânăr, după care cu ajutorul mamei au vânat ani de zile și pe care în fine l-au putut prinde, dar după ce i-a pus preotul cununa pe cap adio modestie și blândețe!

Atunci e altă căciulă, atunci e doamnă, și încă ce doamnă! Atunci îi este permis orice, căci doar acolo e bărbatul care acopere toate, și care cele mai de multe ori e singurul, care nu știe nimic despre daraverile doamnei, ori și dacă știe, ca să nu provoace scandal, pleacă și el în altă parte, și iată nenorocirea, iată groaza tinerilor de-a se căsători.

Poate unele dintre iubitele cetitoare vor zice: „Ei bine dar cum să ne creștem fetițele noastre?”

Așa, că să le sădiți în inimă simțul creștinesc, cuvântul lui Dumnezeu; să le deprindeți de micuțe la lucru, la iubirea adevărului și la împlinirea datoriei! să le deprindeți la pretențiuni puține, și dela acele încă să știe renunța când cere trebuința. Fetele din cea mai fragedă etate să se deprindă a cunoaște adevărata bunacuviniță isvorită din inimă curată. Cine simte și cunoaște bunacuviniță, aceea nu-i nici cochetă nu se poartă provocător, și nu face glume necuviincioase, picante, nici nu va avea râvna să se arate peste tot locul. O femeie, care știe buna cuviiniță nu clevește pe nime, și nu desprețuște pe nime. Buna cuviiniță îi va șopti, că în societate să se poarte cuviincios, să nu arunce priviri și gesturi malițioase în dreapta și stânga, să nu râdă cu hohote și să nu șoptească vecinei sale în ureche observări batjocoritoare la adresa vre unei prietene sau poate chiar fostei sale profesoare. Dacă mamele se vor feri de toate greșelile arătate mai sus, și dacă în sufletul lor e adevărata cultură: curățenia, atunci ele ușor vor putea da educația cuvenită copiilor prin exemple frumoase. Dar dacă mamele sunt prădătoare, cochetă, luxoasă, și nu-și văd de casă, ci le place să strălucească prin baluri, concerte, jururi, matinee și alte distracții cari le răpesc timpul și le ruinează starea materială, atunci cum vor crește acele mame fiicele lor din leagăn?

Creșterea e exemplu. Nici un învățător nu poate ajunge vr'un progres în învățământ, dacă nu va începe cu exemple. Ce exemplu de religiozitate dau mamele acele — cari merg la biserică pentru ca să-și arate hainele și pălăriile lor pompoase, și cari în tot decursul sfinteii liturgii povestesc, fac glume și râd fără a se gândi, că conturbă pietatea acelor cari vreau să-și înalțe gândirea la D-zeu, și că dau și exemple rele țărâniimei și ființelor tinere din jurul lor, cari sunt încă cu credința nesdărită de curentul modern anti-religios.

Pela sate mai e încă și acum obiceiul, că feciorii la biserică să duc când voiesc să se însoare, și după purtarea fetei în biserică, fără ca ea să știe că cineva o urmărește cu ochii, să aleg soțiile.

Iată deci o mulțime de greșeli, cari o femeie bine crescută nu-i permis să le comită și nu e permis mamei să treacă cu vederea asemenea greșeli ci să deprindă copiii a se ști însufleți pentru un ideal oarecare.

La cele mai multe femei în ziua de azi totul e speculă. Ea nu știe înălța, ca prin împlinirea datoriei, prin renunțare, să-și procure fericirea ei, fericirea celor din jurul ei.

Astfel de ideal de femei, sunt foarte puține și dacă sunt puține, vina în mare parte nu e a lor, ci a bărbaților — dar despre vina lor mai târziu.

Acum țin să mai adaug aceea, că am întrebare odată pe un bărbat serios, din părinți cu stare bună și poziție frumoasă, care s'a căsătorit cu o străină, pentru D-zeu, d'apoi n'ai aflat d-ta o română, a trebuit să te căsătorești cu o străină? Da, e adevărat, că e străină, dar e crescută pentru casă, pentru familie. Română nu am voit să-mi iau, pentru aceea, că românele noastre toate vreau să fie aristocrate — toate sunt crescute pentru flanț — știu cei drept, muzica, pictura și fel de fel de arte și sporturi, dar arta de a ferbe singură un bun prânz, ori a coase singură o hăiniță la copii, aceasta e sub demnitatea lor.

Unde mai iei apoi pretențiunile fetelor de român; și unde e garanția, ca fete cu atâtea sporturi nu vor deveni cochetă, și pe urmă necredincioase. Iată dar, îți spun franc: nu-mi place direcția cum se cresc fetele noastre azi, căci plăcerea lor nu e în familie, ci prin petreceri, ele nu știu afla plăcere trăind retrase pentru ai săi, ci caută distracție în locuri șgomotoase, apoi țin minte ce-ți spun, că acolo unde femeia nu poartă în sufletul ei fericirea, ci o caută prin distracții, acolo nu va fi căsnicie trainică.

În legătură cu aceasta, mi-aduc aminte de o conferință a P. S. Sale episcopului dr. Prohasea, care între altele a zis și aceste cuvinte pline de învățătură: „Cele mai multe femei nu caută strălucirea stelelor pe cerul curat, căci acela e prea departe, ci admiră sclipirea stelelor de prin băltoaci, zicând: ori nu-i același ceriu și în băltoacă? ori nu acele stele strălucesc și în băltoacă, tocmai cum strălucesc pe ceriu? Ba da, numai cât cel ce în băltoacă merge să se delecteze, să va murdări pe haină, își va păta haina, ei și apoi haina, care e odată cu pată, cu pată va rămânea pe veci.

O mamă.

DIN ROMÂNIA

Scrisori din București

Aniversarea a 30-a a proclamării regatului — Sporirea armatei române — Inspectiile Prințului Ferdinand la Iași — Insemnatul furt de la Poștă — Primirea dlui D. Greceanu la Roma

București, 15 Martie st. v. Eri, Luni 14 Martie, s'au împlinit 30 de ani de când s'a încoronat primul rege al României. La 14 Martie 1881 Carol I, Domnul României, învingătorul lui Osman-Pașa, și-a pus pe frunte coroana turnată din bronzul tunurilor răpitate dela Turci în timpul războiului Independenței și România s'a proclamat regat.

Pentru sărbătorirea acestei însemnate zile din istoria noastră contemporană, I. P. S. S. Mitropolitul primat, înconjurat de tot clerul înalt, a săvârșit un Te-Deum la Mitropolie. Au azistat la această slujbă dumnezeiască d-nii miniștri T. Maiorescu, Al. Marghiloman, N. Filipescu, M. Cantacuzino, etc.

După terminarea serviciului divin, două companii din reg. 6 Mihai-Viteazu au defilat, în frunte cu muzică și drapel, sub comanda d-lui general Gheorghiu, în fața dlui ministru de războiu, N. Filipescu.

Seara, Liga Culturală a serbat această zi printr'un festival artistic, care a avut loc în sala muntelui de pietate. La acest festival, printre alții, a vorbit și d. Virgil Arion, președintele ligei, ară-

tând împrejurările, în cari s'au făcut Unitatea italiană.

*

Printre alte reforme de mare interes general și național proiectate de actualul guvern este și sporirea efectivului armatei noastre.

Astfel, corpul al V-lea de armată, creat de d. gen. Crăiniceanu, care până acum era de rezervă, va fi transformat în corp activ; prin această măsură, se vor crea patru noi regimente de infanterie și două de artilerie. Prin urmare, de azi înainte, România va avea cinci corpuri de armată activă, cu 40 regimente de infanterie și 20 regimente de artilerie.

În noul buget, se prevede pentru ministerul de războiu un spor de 5,500.000 lei, spre a se înzestra armata cu 150 companii de infanterie și geniu, 40 baterii de artilerie și 49 secții de mitralieze active complete.

Mulțumită nouilor creațiuni, înaintările în armată se vor putea face mult mai repede și astfel tinerii vor putea mai ușor ajunge la gradele superioare.

Tot prin noul buget, s'a prevăzut și înființarea unei fabrici de fulmicoton lângă Capitală, la Dudești; s'au sporit saldele ofițerești; s'au mărit alocațiile pentru corpurile de trupă; s'au dotat vechile și nouile unități; într'un cuvânt s'au prevăzut toate măsurile necesare, pentru ca armata noastră să fie înzestrată complet și gata oricând pentru orice eventualitate.

Din marile avantaje, pe cari armata le are mulțumită prezenței d-lui N. Filipescu în fruntea departamentului războiului, se vede ce folositor e ca acest portofoliu să fie deținut de un civil cu mare trecere politică, cum e actualul ministru de războiu. Dar d. Filipescu n'are numai mare trecere politică, d-sa are și un suflet de mare Român. Și de aceea, cel dintâi act de guvernare al d-lui Filipescu a fost să asigure țării o armată vrednică de vitejia recunoscută a soldatului român.

*

Ieri dimineață s'a observat, că din cassa poștei centrale lipsiau 98.000 lei. Cazul acesta a părut foarte curios, deoarece nici cassa de bani, nici ușa casierei nu fuseseră forțate. D. C. Gabrielescu, sub-casierul poștei, nu putea să-și explice această dispariție. La interogator, d-sa a declarat, că poate o fi uitat cassa deschisă Sâmbătă seara.

În timpul cercetărilor, s'a găsit sub o casă de bani un săculeț, în cari erau ascunși, în hârtii de bancă, 36.000 lei.

D. lt.-colonel Verzea, directorul poștelor și telegrafelor, lipsia din București, fiind în Transilvania.

După o zi întreagă de cercetări, s'a ajuns la concluzia că autorul acestei delapidări trebuie să fie însuși subcasierul, C. Gabriellescu. Se bănuște că, de oarece pe ziua de 1 Aprilie d-nul Gabriellescu trebuia să treacă în altă slujbă, d-sa a recurs la această manoperă ca să-și poată scuza lipsa de bani.

D-nul C. Gabriellescu a fost arestat și dus la Văcărești.

*

Se telegrafiază din Roma, că atât regele Italiei cât și poporul italian au fost foarte plăcut impresionați de faptul, că din partea Regelui Carol al României a sosit acolo un trimis extraordinar spre a saluta pe suveranul Italiei cu prilejul acestor serbări extraordinare.

D-nul D. Greceanu a descins la marele hotel Excelsior. Imediat un aghiotant regal s'a prezentat trimisului nostru și l-a rugat să meargă în trăsură regală, la Quirinal. D-nul Greceanu era însoțit de d-nul căpitan Negruzzi. Trăsura regală era escortată de jandarmi călări.

D-nul D. Greceanu a fost primit la Quirinal de regele Italiei, căruia i-a înmănat scrisoarea autografă prin care regele nostru îl felicită în termeni călduroși cu prilejul de 50 de ani al unității italiene.

M. S. Regele Victor Emanuel, care purta colanul ordinului „Carol I“, s'a arătat foarte mișcat de această manifestație de simpatie din partea României și a suveranului ei și și-a exprimat față de d. Greceanu, marea dragoste ce are pentru regele și poporul român. Casa de Savoia, a spus M. S., a iubit totdeauna pe Români și a citat, în deosebi, marea simpatie ce le-a arătat bunicul său, regele Victor Emanuel II. A încheiat spunând că-și aduce aminte cu bucurie de vizita de acum 21 de ani făcută de el în România.

Audiența d-lui Greceanu a durat o jumătate de oră. B.

INFORMAȚIUNI

Arad, 1 Aprilie 1911.

De-ale noastre.

Epilog la ajutorarea inundațiilor. În anul trecut s'a colectat în urma dispozițiilor mai înalte și în comuna noastră Comoriște într'altele și grâu în cantitate de 52 metri (à 20 litre) pentru inundații comitatului nostru Caraș-Severin. Acest grâu s'a păstrat — cam așa la casa comunală, — unde pe lângă șoarecii cu patru picioare, și cloșanii cu două picioare lungi, au avut parte de alimentație din acest grâu, așa că după timp de 5—6 luni — horribile visu — a scăzut prin minunea petrecută în stomachul molochilor de șoareci și cloșani la 31 metri, deci 21 metri — zi douăzeci și unu metri — s'a mistuit de animalele acele rozătoare.

Se zice că sărăcia l-a împins și pe bietul nostru vice-notar Cornel Stefanovics de a se face ortac acestor rozători.

Dacă a fost și e serioasă acțiunea de ajutorare pornită de d. vice-comite, apoi să facă bine să pornească cercetare în afacerea aci narată și dacă își vede însuși greșala proprie de a fi neglijat împărțirea la vremea sa a cerealelor adunate la inițiativa sa, să-și ceară însuși punerea în cercetare disciplinară.

Tot a avut drept o foaie germană din Timișoara, când a descoperit neglijența fără seamăn a organelor administrative în afacerea ajutorării. G. B.

Militare. Aflăm, că colonelul d. Alexandru Rusu dela reg. 50 (Arad) e trecut în pensie, iar maiorul d. Gheorghe Domășnianu dela reg. 62 (Arad) e transferat în statul major la ministerul de războiu din Viena.

Domnii voluntari medici: Zeno Dumitrean, Iuliu Șimon și Augustin Cîrlig au fost numiți locotenenți (medici) aspiranți.

Necrolog. Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, cu adâncă întristare aduce la cunoștință, că veneratul său președinte Iosif Sterca-Șuluțiu de Cărpiniș în al 84-lea an al etății sale, a adormit întru Domnul, astăzi la 31 Martie n. a. c. orele 7¼ dimineața.

Rămășițele pământești se vor așeza spre odihnă vecinică în cripta proprie de lângă biserica greco-catolică română din Sibiu.

Cortegiul funerar va porni dela locuința sa din strada Șaguna Nr. 8, Duminecă în 2 Aprilie n. a. c., la orele 3 p. m.

Sibiu, 31 Martie n. 1911.

Vecinica lui pomenire!

Comitetul central.

Direcțiunea „Tovărășiei școlare“ a elevilor dela institutul teologic din Caransebeș vine să mulțamească pe această cale Onoratelor direcțiuni dela institutele noastre financiare pentru

sumele, cu cari au binevoit a sprijini intențiunea elevilor de a face o excursiune până la Roma.

Până acum avem donațiuni dela următoarele institute:

„Furnica“ în Făgăraș 10 cor. „Zarandeană“ în Boița 4 cor. „Munteana“ în Corneava 10 cor. Institutul de credit din Mehadia 5 cor. Zaria Minlescu, director al „Pervovanei“ 5 cor. „Iladiana“ din Iladia 2 cor. „Karánbesi Uj Takarékpénztár“ 10 cor. „Nera“ din Bozovicium 10 cor. — Laolaltă 56 coroane.

Sperăm, că și celelalte institute se vor grăbi a răspunde la apelul tinerimei noastre, având în vedere scopul frumos ce-l urmărește.

Pentru „Tovărășia școlară“

Caransebeș, 19 Martie, 1911 st. v.

Dr. Moise Ienciu,
profesor.

Seria prelegerilor populare, ce se vor ține pe teritoriul despărțământului Teaca al Asociațiunii în al II-lea coartal al anului 1911. În 2 Aprilie 1911 la 2 ore d. a. în Posmuș, în 9 Aprilie 1911 la 11 ore a. m. în Budurlău, în 9 Aprilie 1911 la 2 ore d. a. Bratfalău, în 30 Aprilie 1911 la 11 ore a. m. în Băița, în 30 Aprilie 1911 la 20 d. a. Hrastăș, în 7 Mai 1911 la 2 d. a. Logig, în 14 Maiu 1911 la 11 ore a. m. Sântu, în 28 Maiu 1911 la 11 ore a. m. Stupini, în 28 Maiu 1911 la 2 ore d. a. în Sănmihai, în 4 Iunie 1911 la 11 ore a. m. în Oroșfaia, în 4 Iunie 1911 la 2 ore d. a. în Milaș, în 14 Iunie 1911 la 11 ore a. m. în Cozma, în 14 Iunie 1911 la 2 ore d. a. în Socol, în 25 Iunie 1911 la 11 ore a. m. în Fărăgău, în 25 Iunie 1911 la 3 ore d. a. în Crai-falău, în 2 Iulie 1911 la 11 ore a. m. în Chiciud, în 2 Iulie 1911 la 2 ore d. m. în Visuia, în 9 Iulie 1911 ore la 11 oare a. m. în Uilac, în 9 Iulie 1911 la 2 ore d. a. în Șopter. Din ședința comitetului despărțământului Teaca, ținută la 26 Martie 1911. Dr. Eugen Bran, direc. desp. Nicolae S. Aron, secretar.

O rectificare. Într'un număr anterior al nostru adusem după fișuca „Oravicza és Vidéke“ știrea, că la tãmbălăul unguresc din 15 Martie în Oravița au luat parte și Românii dr. Petru Cornean și dr. Méheș. D-nul dr. P. Cornean ne trimisese rectificarea arătând, că d-sa n'a luat parte la acest tãmbălău. Primum acum din sursă vrednică de toată încrederea, că nici domnul dr. Méheș n'a fost prezent la tãmbălăul eu pricina.

Luăm act cu plăcere.

O dorință a fraților din Youngstov, Ohio. Din o scrisoare a dlui L. V. Moldovan, farmacist român în orașul E. Youngstov (statul Ohio) scoatem următoarele șire:

„După Paști, în ziua de Dumineca Tomii, vom sfinți biserica cea nouă românească ridicată pe pământ american în orașul Youngstov, Ohio. Ce bucurie deosebită s'ar face miilor de Români trăitori aici și celor din orașele învecinate, dacă la această rară și înălțătoare de suflete sărbare, veneratul Consistor din Sibiu ar trimite un bărbat anume, vre-un așesor, care să îndeplinească sfințirea acestui locaș Dumnezeesc!

„Și iarăși: Ce bucurie ar fi pentru noi Românii americani, dacă pentru acelaș prilej ne-ar cerceta aici pe pământul străinătății și un trimis al comitetului național, un bărbat politic iubit și dorit ca d. dr. Vaida, dr. Vlad ori dr. Maniu, care prin câteva vorbiri să învieze sufletele mulțimii rătăcite pe aici. Ar alerga Români din toate părțile Americii și ar vedea lumea o însuflețire românească aici, care si acasă rar se vede mai frumoasă!... Mai ales

Cu distinsă stimă:

Németh István

depozit de modă bărbătească și femeiască.
ARAD, piața Andrassy 20. (Palatul Fischer Eliz.)

**Mi-a sosit asortiment bogat de noutăți de primăvară.
Principiul meu comercial este: Circulația mare, folos puțin!**

membrii societății din Youngstovn, al cărei patron e d. dr. Vaida, ar avea o bucurie mare și s'ar simți nespuse de onorați. Și cu ei noi toți de pe ori-unde“...

Atragerea luarea aminte a Ven. Consistor delat Sibii și a onoratului comitet național asupra acestei dorințe drepte a fraților noștri din orașul american numit. („Lib.“)

Apel. Faptul că învățătorimea noastră din întreaga Arhidieceză are numai o singură revistă pedagogică — „Vatra școlară“, întemeiată de idealistul profesor dr. P. Șpan — și aceasta se poate susține numai cu mari eforturi, a îndemnat corpul învățătoresc dela școala primară centrală română gr. or. din Brașov, ca „Fundatiunea dr. Petru Șpan“ (v. Gazeta Transilvaniei Nr. 49 a. c.) să o destineze pentru ajutorarea revistei ped. „Vatra școlară“.

Pe lângă puțină bunăvoință baza de 100 cor., pusă acestei fundații ar putea crește de așa, că în scurt timp din interesele ei s'ar asigura pentru totdeauna existența zisei reviste și am ajunge în situația materială de a promova și alte cauze școlare.

Adresăm deci acest apel tuturor învățătorilor noștri, precum și întregului public, cărui îi zac la inimă interesele noastre școlare, rugându-i să contribuie cu toții la realizarea unui scop atât de mare.

Contribuțiile benevole să se trimită pe adresa subscrișului.

Brașov, 17/30 Martie 1911.

Din încredințarea numitului corp. inv.

Romul Frateș

dir. școalei de fetițe.

(Șirul lui Șaguna Nr. 8).

NOTA: Rog toate ziarele noastre să binevoiască a publica acest apel.

x Candidat de avocat și un scriitor află aflicare imediat în cancelaria subscrișului. — Dr. E. Andrea, avocat, Ujegy-ház (Szebenm.)

Din patrie.

Un act compromișător. Următorul caz e încă o rază, care are să lumineze un colțșor delicat al administrației ideale, ce o suferim. E vorba de o încercare de a mitui doi domni din fruntea administrației cercuale pentru a obține oarecare favor.

Deși domni au refuzat indignați suma imbiată, totuși este un act compromișător pentru întreaga administrație, căci faptul acesta este o dovadă mai mult de părerea opiniei publice asupra felului cum să câștigă favoruri la noi. Iată de altfel faptul:

Antistia comunală din Bichișciaba a denunțat la procuratură pe proprietarul de moară Mihai Kovács pentru încercare de mituire. Adresează adevărat Kovács o rugare la comună referitor la pavatul străzilor. Înainte însă a scris protonotariului Ladislau Korossy și inginerului Augustin Achim, oferindu-le 500 c. pentru rezolvirea favorabilă a rugării date.

De data asta a dat eșec încercarea cum vedem; de câteori însă pe calea aceasta nedreptățesc — oameni cinstiți.

Un aeroplan dispărut. Acum câteva zile garnizoana din Șopron a fost înștiințată, că ofițerul Müller din Viena va sosi în ziua de 16 c. cu aeroplanul la Șopron. Ofițerul a plecat eri dela Viena, însă nici până acum n'a sosit la Șopron. Detașamentul militar și cele patru automobile, care eșiseră întru întâmpinarea ofițerului, s'a înapoiat în oraș.

Până acum nu se știe unde se află ofițerul Müller.

Apărarea pasărilor nesticăcioase. Ministrul reg. ung. de agricultură a dat o ordonațiune autorităților administrative comunale, ca să pedep-

sească cu toată asprimea pe cei ce vor pustii pasările, cuiburile, ouăle și puii de prin câmpuri și păduri. Jitarii de câmp și vigiliii silvanali sunt aspru îndatorați, să supravegheze și să facă arătare contra tuturor acelor, cari vor nimici pasările folositoare.

Locotenentul și învățătorii. Trecuse aproape o lună, de când am anunțat scandalul dela Fenlac, înscenat de locotenentul Surányi Béla, din cauza, că iubita lui, frumoasa învățătoare, Rosa Rác, l-a abandonat, primind oferta de căsătorie al funcționarului dela oficiul de dare, Constantin Dénes din Bistrița. Amintisem atunci, cum locotenentul furios a intrat în casa d-șoarei Rác și neputându-și altfel răsbuna, a devastat întreg mobilierul acesteia, cauzându-i astfel pagube însemnate. Ba a făcut mai mult. Năcăjit cum era, a tras gloanțe din revolverul ce-l avea la sine, asupra mulțimei adunate în jurul casei. Atunci îl legară și aduseră la Arad, iar de aici la spitalul militar din Budapesta.

Ieri s'a pornit cercetarea în afacerea aceasta dureroasă. Comisiunea de investigare s'a instalat în casa comunală din Fenlac, unde au luat interogatoriul martorilor oculari. Cea mai valoroasă fasiune a fost a d-șoarei Rác, care, povestind cu multă vervă și adânc consternată relațiile ei cu locotenentul Surányi, încheiase, spunând, că nu regretă chiar nici scandalul așa de mult, cum regretă renunțarea mirelui său la logodnă.

Este stăpân și peste Tisza. Districtul bisericilor reformat de peste Tisza a devenit văduv cu moartea repentină a superintendentului Ludovic Eröss. Combinațiile pentru îndeplinirea acestui scaun de dignitar bisericesc preocupă mult cercurile competente. Sunt mai mulți candidați, dintre cari oricare va fi ales pentru noi nu constituie nici un folos. Cu atât mai mult ne interesează însă o împrejurare secundară din această afacere. Maniacul Tisza, iubitorul nostru „impăciutor“, celebrul și puritanul bărbat de stat adevărat, care în orice chestiune își formulau părerile sale deosebite și aci își are candidatul său special. Durere însă, că ai lui îl cunosc deja prea bine decât să-i deie o prea mare importanță, astfel încât a fi candidatul lui Tisza la superintendenție e egal cu nesuccesul. Dovadă trecutul apropiat, când s'a ales aproape unanim față de candidatul lui Tisza, cel al contelui Degenfeld.

Acesta e omul lui Tisza. De acesta are contele dela Geszt respect și umilință. Nu ne credeți? Cetiți dar un schimb de cuvinte ce au avut loc pe culoarea Camerei între Tisza și un fruntaș reformat.

Fruntașul: Excelență, o vorbă!

Tisza: Vrei să-mi vorbești de alegerea de episcop?

Fruntașul: Da.

Tisza: Eu nu mă amestec. Am încercat să câștig pe contele Degenfeld pentru candidatul meu, însă n-am reușit. Degenfeld stă pe lângă Dezideriu Balthazar; astfel eu nu îngerez în alegere.

Iată omul, care are ac și pentru jocul d-lui Tisza.

Diverse

Dela Academia Română.

Vineri, la orele 2 d. a. Academia Română a ținut ședință publică, în care d. D. Sturdza a citit a treia parte a comunicării d-sale despre: „Insemnătatea Divanurilor ad-hoc din Iași și București în istoria Renașterii României.“

Un dar românesc regelui Italiei.

Ziarele din Roma anunță, că guvernul român a dăruit M. S. Regelui Victor Emanuel al Italiei toate reproducerile și toate desemnurile expuse în secția română a pavilionului arheologic din expoziția jubiliară din Roma.

D. Tzigara-Samurcaș, comisar special al României, a prezentat toate aceste reproduceri regelui Italiei.

Din străinătate.

Noul cabinet bulgar. Ministerul bulgar a fost constituit în urma cartelului între naționaliști și progresiști. Președinția și afacerile străine le are d-nul Gueșow; finanțele d. Theodorow; instrucția publică d. Bobcew; toți trei din partidul național: internele, d. Ludskanow; justiția, d. Abracew; comerț, d. Christow; lucrările publice, d. Franghia (din partidul progresiștilor); războiul, d. general Nykiforow.

Balul presei la Paris. Sindicatul ziaristilor a dat ieri banchetul anual obișnuit, sub președinția senatorului Mezières au luat parte afară de membrii sindicatului, primul ministru Monis, Dupuy, vicepreședintele senatului, Marc Waren, reprezentantul președintelui Falières și ministrul Steeg.

Primul pahar l-a ridicat Mezières în sănătatea președintelui Falières.

A rostit un scurt discurs și primul ministru Monis despre însemnătatea presei. Dânsul a declarat că era mult timp în serviciul presei și acum se simte fericit că se află între membrii presei.

Este adevărat că în activitatea lui politică, a fost atacat de multe ori în presă, acele atacuri însă nu i-au făcut sânge rău.

Libertatea presei să fie sfântă pentru toți.

Situația în Spania. Agitația în cercurile militare crește. Sunt temeri, că se vor petrece evenimente grave. Regele Alfonso s'a înapoiat eri din Sevilla spre a asista la consiliul de miniștri, după cum se zice.

Situația cabinetului Canalejas e critică. Ea s'a agravat și mai mult în urma discuțiilor asupra cazului lui Ferrer. Retragerea cabinetului nu este exclusă.

La granada s'au întâmplat mari demonstrațiuni înaintea sosirii reginei. Un ziar radical criticase atitudinea tinereții. Studenții universitari s'au strâns apoi în fața clubului radical, făcând demonstrații violente. Poliția intervenind, mulțimea a fost împrăștiată. Mai mulți studenți au fost arestați.

Napoleon Bonaparte pe scenă. Pe scena unui teatru din Manchester se reprezintă de câțiva timp o piesă „Napoleon Bonaparte“, care deși nu prezintă mare valoare are totuși un mare succes grație faptului, că rolul principal e jucat de un strănepot al fratelui lui Napoleon I.

Cercurile italiene nemulțumite de lipsa împăratului Vilhelm dela serbările jubilar. Ziarele din Paris află din Roma, că cercurile diplomatice d'acolo sunt indispușe din cauză, că împăratul Germaniei n'a azistat la serbările jubilar ale Italiei, preferind să treacă în revistă flota austriacă.

În opinia publică a Italiei se manifestă o nemulțumire față de Germania și Austria.

Jefuirea unui tren de persoane. Trenul de persoane Varșovia-Viena a fost jefuit alaltăeri la amiazi în apropiere de Neu-Radon. 10 hoți înarmați au oprit trenul, împușcând doi pasageri, care îi întrebaseră ce s'a întâmplat. După ce au stors dela ceilalți pasageri 100,000 ruble, hoții au dispărut.

Conflict între Turcia și Muntenegru. Ambasadorul turc amenință, că va părăsi Muntenegru, dacă în timp de 24 ore guvernul muntenegrean nu va orândui pune-

Prăvălie nouă de ghete!

Atelier de ghete de bărbați și dame, se primesc comande după măsură, se fac părți superioare și cusături la ghete cu prețuri moderate.

Klein Józsefné

Arad, strada Petőfi, în colț.

rea în libertate a celor 12 soldați turci, cari au fost arestați la frontieră.

Marele incendiu din Albania. Din New-York se anunță: Incendiu care a izbucnit Joi dimineață la capitolul din Albany, a cuprins întreaga clădire, care a fost în parte prefăcută în ruine.

Focul a izbucnit la etajul al treilea și s'a întins repede cuprinzând acoperișul care s'a prăbușit.

Mobilierul prețios și biblioteca, compusă din 400000 volume, au fost distruse de flăcări.

Pagubele se urcă la suma de 50 milioane lei. Vre-o 50 de pompieri au leșinat înăbușiți de fum. Candelabru s'a prăbușit cu un sgomot formidabil.

În momentul când focul se credea stins flăcările au rezbucnit la aripa de Nord-Vest a clădirei.

În jurul înființării „agenției balcanice“. Din Sofia se anunță: Corespondența politică înființată de curând sub denumirea de „Agenția Balcanică“ e fără legătură cu organizațiile politice din Bulgaria și reprezintă o întrepriză absolut privată care a răspândit în străinătate informații senzaționale asupra situației Bulgariei, spunând, într'alte știri senzaționale, că o mare adunare națională ar putea să aducă mari surprize, și chiar abdicarea Regelui.

Aceste insinuațiuni, care nu găsesc credit decât în cercurile și redacțiunile rău informate asupra afacerilor bulgare, nici nu sunt luate în seamă aci și nu merită să fie dezmințite.

O crimă senzațională la Viena. Joi seara s'a săvârșit în Viena un atentat sângeros, care poate fi considerat ca unul din rarele evenimente în analele cronice locale.

Comisarul financiar din direcția generală a regiei tutunului, d-rul în drept Hofmeister a atacat pe scara casei cu No. 34 din Burggasse, pe amicul său Franz Holthaus, funcționar de bancă și a tras asupra lui mai multe focuri de revolver. Un glonte l-a lovit în pânțec iar un al doilea i-a perforat intestinele. Victima a murit pe loc.

Hofmeister s'a lăsat să fie arestat și la poliție a declarat că a săvârșit crima din răzbunare, pentru că nu putea să obțină mâna surorii amicului său din cauză că acesta se opunea.

Călugărițele în Camera franceză. Deputatul Buisson a făcut o interpelație în chestia concesiunii acordate călugărițelor ursaline, încă pe timpul când Emil Constant era secretar de stat.

Premierul Monis reflectează, spunând, că concesiunea se acordă din an în an, așteptând ridicarea unei școale publice. Constant a intervenit într'un rând în afacerea aceasta la anul 1909. De

altcum nu este poate nici un deputat, care să nu fi făcut ceva în privința asta.

Deputatul din dreapta, Delahaye cere investigațiune. Ministrul președinte Monis ca încheiere declară, că astfel de greutăți să ivesc, în tot locul, unde vre-un deputat republican aranjază afacerile școlare și comunale.

ULTIME ȘTIRI

Un ziarist rus arestat în vila „Alatini“. Ziaristul rus Sokolow din Varșovia, a încercat din nou să se introducă, prin surprindere, în vila „Alatini“.

El a fost recunoscut de un ofițer din gardă, în momentul când, travestit ca soldat, intra pe poarta vilei.

Sokolow, la interogator, a declarat, că gazeta, la care lucrează, i-a pus la dispoziție o mare sumă de bani, că, mituind santinelele, să caute cu orice preț să ajungă până la Abdul Hamid, spre a se convinge, dacă acesta mai trăește.

Unul din soldații corupți de Sokolow a fost și el arestat.

Executarea ucigașului majorului Schlichting. Asasinul majorului Schlichting, când i-s'a comunicat, că victima sa a murit, a plâns cu hohote.

Față de agitația, care domnește printre soldații albanezi din Constantinopol, ministrul de război a hotărât transferarea lor în diversele garnizoane din Asia-mică.

Abia joi a confirmat sultanul sentința de moarte a asasinului maiorului Schlichting.

Cum ieri, Vineri, e ziua Selamlăcului, sentința a putut fi adusă la îndeplinire numai azi, Sâmbătă.

Înmormântarea lt.-colonelului Schlichting s'a făcut azi, Sâmbătă, cu mare pompă militară.

Disolvarea Dumei rusești. Disolvarea celei de a treia Dume e un fapt hotărât.

Primul-ministru Stolypin, convins, că nu va mai putea guverna cu ea, a și început să facă pregătiri în vederea noielor alegeri.

Guvernatorii din interior sunt chemați pe serii la Petersburg, spre a li-se da instrucțiuni pentru campania electorală, ce se va deschide.

Agitația naționalistă a femeilor grecești. Un comitet de doamne din Atena a lansat un manifest de protestare contra reprezentării operei „Electra“ a lui Richard Strauss.

Adaptarea aceasta la muzică a tragediei lui Sophocle e considerată ca o profanare a piesei marelui poet național.

Manifestul apelează și la Mitropolitul Atenei, să intervie pentru interzicerea acestor reprezentațiuni.

Transferarea prefectului de poliție din Berlin. Celebrul prefect de poliție Jagov, care s'a făcut cunoscut cu prilejul manifestațiilor sângeroase din cartierul Moabit, va fi transferat la Potsdam.

Rubrica de șah

Foloase intelectuale, cari rezultă din cultivarea jocului de șah.

Reflexii la un articol apărut în „Az Ujság“

Compatrioții noștri, cari se nizuiesc totdeauna ca să producă ceva original, ceva, ce să poarte „caracterul unguresc“ nu s'au mirat desigur, când au cetit articolul senzațional intitulat „Șahul“ și apărut în „Az Ujság“ scris de un geniu necunoscut al lor: *Sztrokay Káimán*.

Acest scriitor, care până acum a fost necunoscut publicului cetitor, a vrut, ca dintr'odată să debuteze un succes strălucit, constatând în articolul său ceva nou, ceva senzațional.

Și anume aduce niște argumente șubrede, cari dovedesc „știința sa de șah“ (?) constată într'un ton ironic următoarele:

„...Suntem dedați a crede, că șahul influențează asupra logicii a omului. Ne înșelăm. Șahul desvoaltă memoria, dar numai într'o direcție anumită și de altcum nefolositoare, dar pentru aceasta însă tot așa de puțin să plătește să ne ocupăm cu șahul, precum nu se plătește să jucăm cărți...“

Nici decât d. critic, oare vrei să apari strașnic și interesant deodată. Cu totul alte sunt foloasele, cari le câștigă omul cultivând șahul, jocul acesta nobil și frumos.

Trecând cu vederea, că la șah „talentul“, mai bine zis știința judecătorilor hotărește și nu norocul, ca la jocurile nenorocite de cărți și abstrăgând dela răurința binefăcătoare asupra sufletului produsă de baza sau mai bine zis „conștiința“ imparțială a rezultatului, ce urmează după un joc de șah, șahul mai are și alte foloase asupra intelectului omenesc.

Șahul înaintea oricărei mutături se află în situație — să zicem — a unui diplomat, care vrea să rezolve o criză politică, cumpănind bine negativul, pozitivul și eventualitățile. Trebuie să caute cea mai bună mutătură posibilă; mutătură de atac sau de apărare: indiferent; și dacă contrarul a irtâmpinat-o cu o altă mutătură, care iarăși egalizează poziția; șahistul se află în

FOIȚA ZIARULUI „ROMÂNUL“.

MARY.

— Roman de Björnstjerne Björnson —

Traducere liberă de dr. Horia Petra-Petrescu

(12)

— Urmare —

Jos, la sculpturi, i-a condus Alice de tot înainte, în zidirea de mijloc. În fața unui postament gol a stat pe loc și s'a întors spre supraveghietor.

— „Încă nu s-a reparat atletul?“

— „Nu, dșoară cu părere de rău,“ răspunse acesta.

— „N'au putut nici a doua oră să-l toarne bine?“

— „Nu știu d-șoară.“

Alice povesti prietenei sale, că s'a spart statuia unui atlet, aici, când a fost să se aranjeze expoziția.

— „Un atlet?“ întrebă Roey, care stetea ceva mai departe; acum se apropiase grăbit. Prietenele surădeau.

— „Un atlet? N'ați vorbit tocmai despre un atlet?“

— „Da“, ziseră ele și au suris din nou.

— „Ce-i de răs?“ întrebă el. „Am un văr, care e atlet.“

Acum începură amândouă fetele să râdă cu hohot. Roey stetea plin de mirare.

— „Vă asigur: e unul din cei mai minunați oameni din câți cunosc. Iși pricepe meseria minunat. E ceva din familia noastră în el. Ca copil am fost două veri la dânsul, în circ,“

Fetele râdeau.

— „La naiba, de ce râdeți așa, fetelor? În circul ăsta mi-am petrecut eu cele mai strălucite zile ale vieții mele.“

Cele două domnișoare alergau spre eșire, într'o goană nebună, râzând mereu. Roey a fost silit să alerge după ele. Era jignit.

— „Zău, nu vă nteleg ce poate fi atât de ridicol aici?“ le zise el, când steteau toți trei în trăsură — râdea însă și el împreună cu ele.

Mica neînțelegere aduse cu sine, că se aflau toți trei în poziția cea mai bună, când au ajuns în fața locuinței Mary-ei.

Alice și Roey plecară mai departe, fără de Mary. El se întoarse radios de fericire spre Alice și o întrebă, dacă n'a fost întregă ziua un băiat de treabă? Dacă nu s'a știut înfrâna? Dacă nu-i stau acțiunile brilant? Nu și-a luat timp să asculte răspunsurile ei, ci a început să povestească multe și mărunte, să râdă din inimă și voi să se ducă cu Alice la ea acasă. Ea îi zise că nu are poftă acum. Roey ceru dela Alice, ca în schimbul acestei vizite nefăcute, să-i invite pe amândoi, drept răsplată, la o promendă în Boi de Boulogne, spre La Bagatelle. Escursia aceasta avea să se facă însă dimineața, la nouă ore. Atunci are pădurea mirosul cel mai tare, a-

tunci are cântecul pasărilor tonul cel mai lipsit de grije, atunci — ar fi și ei, trei singuri încă. Alice i-a promis.

Vinerea următoare luă Alice pe Mary cu trăsura pela nouă oră, apoi porniră mai departe, la Francis Roey.

Alice la zărit de departe, cum se plimba în sus și în jos pe trotuar. Umbletul și ținuta lui nu povesteau lucruri bune. Mary n'a avut puțința să-l vadă, până ce n'au oprit trăsura. Atunci i-a fluturat o flacăra pe față din cauza focului care bucea din fața lui. S'a suit în trăsură, ca într'o corabie capturată. Alice s-a grăbit să-i atragă atenția spre sine, ca să nu risce o erupție momentană.

— „Ce dimineață dumnezeiască!“ zise ea, „minunată, tocmai fiindcă soarele nu stăpânește încă cu totul. Nu e nimic mai frumos, decât tonul acesta înăbușit într'un peisagiu atât de plin de culoare“.

El n'asculta. Nu pricepea nimic, decât pe Mary. Vălul alb, care era bătut la oparte de părul ei roșu, buzele ei roșii, pe jumătate întredeschise — îl înebuneau. Alice povestea lui Roey, că pădurea dă un miros mult mai bun, decât au crescut soiurile japoneze de arbori. De câte ori își descarcă aceștia undele lor îmbătătoare în mirosul domol de păduri europene, e ca și când ar sbura o pasăre străină cu un strigăt ciudat, strein, printre arbori. Îndată anunță Francis Roey, cu energie, că pasările din patrie primesc din cauza aceasta alte glasuri. Atât de frumos, de minunat, ca în dimineața asta par'că n'au cântat nici când.

fața unei noue crize. Tot așa se continuă jocul până ce unul greșește, pierzându-și vre-o figură sau ajungând într'un astfel de hal, încât contrarul său cu avantajul câștigat iese învingător. S'a desvoltat deci la jocul de șah logica, judecata, cumpănirea și năzuințele de a cerceta ale omului.

Că talentul de judecată al omului de a ieși biruitor dintr'o criză fatală este în legătură strânsă cu știința jucătorului de șah, să vede și de acolo, că diplomații cei mai vestiți au fost totodată șahiști excelenți. Nu vreau să zic nici decăt, că un bun șahist poate fi și diplomat bun, ci calitățile unui șahist bun sunt asemănătoare cu calitățile celui diplomat, care e totodată și șahist bun și astfel diplomatul respectiv tocmai prin talentul său de a rezolvi crize, devine și șahist bun, unde aceasta aplicare a intelectului său află teren de validitate. (z.b.)

POȘTA REDACȚIEI

Mai multor studenți din Budapesta. Scrisoarea de sub întrebare ni-a sosit, ard iscălită numai: tinerimea română, fără nici un nume. In aceeași zi însă am primit ulterior o telegramă iscălită iarăși numai „tinerimea română“, în care ni-se cerea să nu publicăm scrisoarea, căci tinerimea ulterior ar fi luat alt decis. Astfel n'am publicat scrisoarea, căci nu voim să impunem tinerimei noastre încredere față de conducătorii neamului nostru. Tinerimea este absolut stăpână peste vrerile sale.

Redactor responsabil: Atanasiu Halmăgian.

Atelier de mășerie

aprovizionat cu cele mai nouă
mașini, model nou.

Cu respect încunostiunțez pe cei interesați, că am deschis atelier înzestrat cu modelul cel mai nou de mașini pe strada Mikes Kelemen, nr. 45—47 în Arad.

Primesc orice însărcinare de specialitate cu cele mai moderate prețuri asigurându-vă de executare promptă și acurată.

Rog generosul sprijin, cu cel mai profund respect

Kronberger István,
stoler (măsar) de model.

Se primesc învățacei, cari știu românește.

Teama Alicei, de o explozie sufletească, cresc.

Voia să-i dea altă direcție, făcându-l atent asupra contrastului de culori din pădure, din livadă și din depărtare. Călătoria spre La Bagatelle e bogată în extreme. Francisc Roey sta pe locul din fund și trebuia să se întoarcă de câte ori voia să-i arate ceva Alice. Asta îl făcea nerăbdător; și mai mult îl întărâta, că conversația lui cu Mary era întreruptă din partea Alicei.

— „Nu doriți să ne dăm jos mai bine și să ne plimbăm puțin?“, întrebă el.

Tocmai de asta se temea Alice mai mult; ce gânduri pot să-i trăznească lui prin cap când vor fi pe jos?!

— „Uită-te înapoi!“ i strigă ea.

„Nu ți-se pare, ca și când ar cânta culorile în cor?“

— „Unde?“ întrebă el indispus.

— „Pentru D-zeu, da uită-te numai la toate soiurile astea de verde din pădure. Zău, uită-te. Și apoi, față'n față, verdele luncilor.“

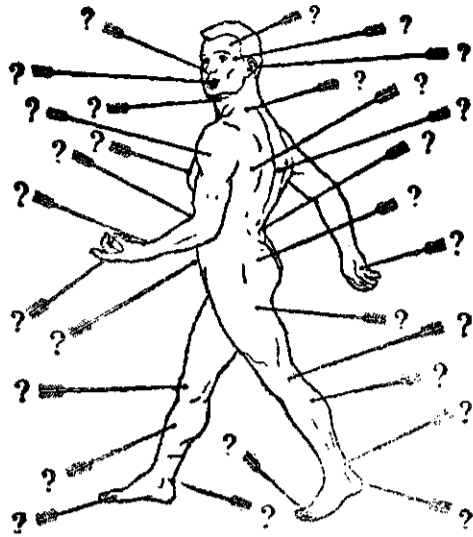
— „Nu-mi bat capul cu astea, nici chiar atâtica!“

El se întoarse din nou spre domnișoare și rase. „N'ar fi mai bine să ne dăm jos?“ întrebă el din nou, luându-le cu asalt. „E altceva să alergi prin pădure, decât să privești numai la ea. Și-apoi livezile!“

— „E oprit să calci prin iarbă.“

— „Ei da, la naiba! Atunci să ne ducem pe drumul de țară, Mai frumos, decât să stai într'o cutie strâmtă, ca aici.“

Te doare ceva?

I. Renumitul „Fluidul Elza“ alui Feller, e, după experiențele noastre linișitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spure), slăbire de nervi, junghieri în coastă, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorteală, durere de ochi, migrală și multe nepomenite aci. Fluidul Elza al lui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“. — 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K. 5 franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distinct și sigur Pulelele-Rebarbara de mână alui Feller, contra durerilor de stomac, sgâr-ciuri, lipsă de poftă, arsuri de fiore, grotă amețală, răgăli, haemeroide și alte conturbări de mistuire. — 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa:

Eugen V. Feller, apotecar.

Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Városmajer - Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate cel mai modern.

Supraveghiere medicală continuă (constantă).

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Bulevardul Ferencz-körút 29.

Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.

Telefon 88—99.

Mary i-a dat dreptate.

— „Da ascultați, oameni buni! Nu v'am adus pentru asta pe aici! Doream doară să ne bucurăm de priveliștea castelului istoric La Bagatelle, și de pădurea, în care se află. Și mai voiam să mergem cu trăsura cât se poate de departe; nu o să ne putem duce planurile în îndeplinire, dacă vom lua-o pe jos.“

Apelul acesta i-a domolit o leacă. Proprietara trăsuri trebuia să aibă dreptul de a dispune. Dar se facu și Mary, cu timpul, sburdalnică. Ochii ei, cari aveau de obicei ceva meditativ strălucitor acum de poftă de viață. Astăzi râdea de toate năzbătiile lui, râdea chiar din bun senin, de o nimica toată. Dorea să aibă într'una flori. De câte ori vedea flori trebuia să stea pe loc cu trăsura, ca să poată culege flori și frunze. Încercă întreagă trăsura cu ele, până ce a început să protesteze Alice. Atunci aruncă Mary toate florile și frunzele afară și ceru cu energie, să plece toți pe jos.

Au stat pe loc cu trăsura și s'au dat jos.

Se aflau departe, după La Bagatelle, și au dat ordin să întoarcă trăsura. Avea să meargă încet o bucată de loc înapoi — ei au să vină mai târziu.

Abea au făcut câțiva pași, când a început Francisc Roey să se dea de-a roata: se aruncă pe mâni, dela o parte, ca să cadă iarăși în picioare; apoi iarăși dela o parte pe mâni, mai departe și așa mereu, mereu. Apoi se întoarse cu trupul și se apropiă de ele, cu același umblet neobicinuit.

Aplic imediat un

candidat de avocat

cu praxă, care știe românește. Leafă, conform puterii de muncă, lunar 150—200 Cor.

Dr. László Gyula, avocat
Borosjenő.

Cele mai noi susceperi de
plăci pentru
gramofon:

Hulló falevél

din „Czigányszerelem“ și din
„Balkáni hercegnő“

se capătă la

Koch Dániel

Arad, str. Deák-Ferencz.

Vis-à-vis de hotelul „Crucea albă“.

Cumpăr

sau dau în schimb pentru alte obiecte:

Recipise de amanet,
aur, argint sdrobot și bijuterii.

Deutsch Izidor,
orologier și bijutier.

Arad, str. Weitzer János.
(Palatul Minorităților)

Magazinul de oroloage și bijuterii cel
mai mare din Arad. Cea mai ieftină
sursă de cumpărat. Telefon 438.

Se află de vânzare

vinuri

dintre sortele cele mai fine din villo D-lui Kis
Bálint dela Cetea. Se pot căpăta și în cantități
mai mari. Doritorii cumpărători să se adreseze la

Nicolae Sora Băroiu
Szelyistye, Szeben m.

— „Asta e unul din punctele mele de circ“, zise el radios. „Acum vine alt punct la rând“. Se aruncă în aier, de jur împrejur, și ajunse din nou pe picioare, întocmai pe locul, de unde sărise în sus.

— „Încă odată! Vedeți? Taman de unde am sărit!“ Triumfa și repeta producțiile de artă de două, de trei, de patru, de cinci ori.

Mary și Alice îl admirau. Era de fapt — de admirat cum făcea roțile astea bărbatul înalt, mare și puternic, cu cea mai mare ușurință, încât era o bucurie adevărată pentru ochi. Inspirat de lauda lor, începu el să se învârtască cu atâta iuțeală, încât fetelor li-s'a făcut rău, chiar numai privind la el. Nici nu mai era frumos ce făcea. Fetele și-au întors capetele și au început să țipe. Asta-i făcea lui un hănespus. Alice îi strigă supărată:

— „Ești ca un băiat de școală — ca unul de șeptesprezece ani.“

(Va urma)

Dr. STEFAN TĂMĂȘDAN

medic univ. specialist în arta dentică,

ARAD, vis-à-vis cu casa comitatului.

Palatul Fischer Eliz. Poarta II.

Consultații dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

Fondat în anul 1882.

Telefon No. 688.

BRUCKNER LIPOT

tapetier, decorator și fabrică de mobile în

ARAD,

Andrássy-tér 25, palatul Neumann.

(Lângă cofetăria Matzky).

Recomandă mobilele sale propriu pregătite, solide și de o execuție elegantă.

Pentru camere de dormit dela 190 fl.

NEUSCHLOSZ BUTOR

Sufragerie (prânzitor), dela 140 florini.

Garnituri de salon, dela 95 florini.

Prețuri de cumpărare convenabile.

Se vând exclusiv **MOBILE** de lemn tare și vestit **NEUSCHLOSZ**.

Furnisorul societății căilor ferate ungare.

Atelier de I-u rang.

Aduc la binevoitorilor cunoștință a mult onorabile doamne, că mi-am

prăvălia de blănării

din st. Salacz nr. 1., în str. Kosztó nr. 3. unde primesc îngrijirea vestmintelor de iarnă.

Cu stimă

Mayer Miklós

blănar.

TELEFON 474.

TELEFON 474.

„Rochia-pantaloni“

nu se va bucura nicăiri de așa trecere, ca

ghetele de bărbați, dame și copii

se vând la „Asociația călătorilor arădani“ care este o societate szövetkezeti, cari se pregătesc din pielea de animale și din lână și din cele mai ieftine.

(Aradi Czipótermelo Szövetkezet) Piața libertății nr. 14.

Stabilimentul de sculptură în piatră a văd. lui FRANK VILMOS

:: Piața Boros Béni Nr. 2.

Recomand în atențiunea binevoitoare a Onorabilului Public, magazinul meu bogat asortat

● pietrii mormântale ●

Pentru orientare țin să amintesc că firma aceasta o fondă în anul 1887 și are cea mai mare mulțumire a publicului și și pe mai departe se ocupă de satisfacerea stimei și serviciu solid și prompt al tuturor clienților săi. Prin urmare, întru împlinirea orărilor noastre, vă recomandăm să veniți în vizită la noi în atelierul nostru, în anșura nr. 2, în Piața Boros Béni nr. 2. Cu respect și stimă văd. lui FRANK VILMOS

Aviz.

Instiințăm respectuos Onor. public că am luat

Prăvălia de modă pentru bărbați și femei

a lui Lantos József, Arad, Andrássy-tér nr. 20, sub cele mai favorabile condițiuni. Considerând acest prilej bun, suntem în situația să oferim toate mărfurile din magazin cu prețurile cu cari s'au procurat. Rugăm cu cel mai profund respect va să vă adresăm la stim. public

Gross și Lapikás.

Localitatea de prăvălie se închiriază.

Liferantul curții și

cam. imp. regești.

NEUMANN M.

MAGAZIN DE VESTIMINTE PENTRU BĂRBAȚI, BĂIEȚI ȘI FETIȚE
A R A D.

A apărut prețurentul de primăvară ilustrat, la dorință se trimite gratuit și francat.

Frumuseta și sanatate! La Cornel Demeter,

farmacist în Orăștie (Szászváros), găsiți următoarele prepara-
rate cosmetice de bun renume:

■ **Cream de benzoe mygdale.** Creamul de benzoe servește pentru conservarea, înfrumusețarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și o fineță deosebită. Delătorează tot felul de necurătenii de pe mână și față, — precum: pete, bubite, zgrăbunțe, pisteni (mitesser), precum netezește și zbărciturile. Conținutul cremului acestuia e nestrăicios pentru față și mâni. Prețul 60 fl.

■ **Săpunul de benzoe mygdale.** Săpun excelent pentru toilette. E preparat din ingrediente foarte fine și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 10 fl.

■ **Poudre-Veturien.** Acopere foarte bine, încăl nici nu se observă că fața este pudrată. Înrebuințată pudra cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute, ce altcum ar cauza vântul și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbînă. Prețul 1 cor.

■ **Veturien-Parfeum.** Veravioletta, cel mai fin parfum de violele, lăcrămioare și scumpe (iorgovan). Prețul 1.60 fl.

■ „Ideal“, cel mai nou parfum. Prețul 2 cor.

■ **Apa de gură „Cremier“** (albă sau roșie). Prin întrebuințarea apei acesteia, nu devin dinții găunoși, — și delătorează durerea dinților, precum să și întăresc dinții și gingiile. Prin întrebuințarea apei acesteia, să delătorează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuințarea apei acesteia cu pravul de dinți „Cremier“, devin dinții foarte frumoși, albi. Prețul 80 fl.

■ **Pravul de dinți „Cremier“.** Prin întrebuințarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fl.

■ **Perii de dinți, fine.** Alegere mare, în diferite prețuri.

■ **Esență de China.** Contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1.40 fl.

■ **China tannopomada.** Pentru creșterea părului. Prețul 70 fl.

■ **Oleu de nucă.** Extract de nuca oleica, pentru conservarea părului. 1 sticlă 80 fl.

Toate acestea să pot primi la

farmacistul **M. Cornel Demeter, Orăștie—Szászváros.**

„Eufon“

e cel mai mic și mai ieftin
aparat gramofon fără pâlnie.

Se capătă la unicul vânzător din Arad:

Rauch și Szatmári
negustori de sticlării și obiecte de porcelan.

In prăvălia aceasta se pot cumpăra sub cele mai favorabile condițiuni de plătit, gramafone sistem „Eufon“ și „Pathé“ și plăci românești cu cântece dela Sibiu și Oravița. — La dorință se trimite preț-curent gratuit și francat. — Telefon urban și comitatens nr. 44.

Magazie de articlii pentru biserică și preoți.

GEORGE JANCOVICI A R A D

Forray-utca N-rul 12.

Aduc la cunoștința Onoratului public că au sosit

◆ ◆ noutățile de primăvară în stofe, mătăsuri, delainuri, zefyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira. ◆ ◆
Postavuri de reverenți, brăuri preotești, roșii, vinete și negre. Cea mai bogată magazie în articlii pentru sfintele biserici și preoți.

Ciorapi împlețiți în temniță.

Nou atelier de mobile!

Incunostiințez Onoratul Public din Arad și jur, că am deschis un **atelier de mobile modern** în Piața Tököly Nr. 5/a, unde execut orice lucrare din această branșă.

Cu o deosebită grijă **lustruiesc mobile și pianuri,** curățând chiar și construcția internă.

Preturi avantajoase!

Sprân binevoitor, cere cu profundă stimă:

Csernik János, stoler.

A T E N T I U N E

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde a-ți cedit aceste anunțuri.

Pentru sezonul de primăvară!

Recomand magazinul meu bogat asortat în pălării de bărbați, albituri, cravate și mișe.

Mare asortiment în pălării de băieți pe lângă prețuri fixate. Totodată recomand

≡ atelierul meu de blănărie ≡

pentru toate lucrările ce cad în branșă aceasta pe lângă serviciul cel mai prompt.

Cu stimă:

Iean Bálint („János“)

Timișoara-Fabric. Palatul orașenesc.

Frații Fischer

fabricanți de pânză de sârmă, de împletitură pentru gard, de site și de saltele de sârmă

Arad, str. József főherceg nr. 8.

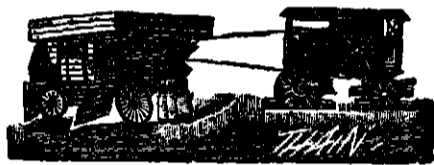
Fabrica: str. Kossuth nr. 45. Telefon 557.

Recomandă în atențiunea binevoitoare Onor. public magazinul său bine asortat cu tot felul de obiecte de specialitate cu prețuri afară de orice concurență.

Preț-curent la dorință să trimită gratuit.

DACĂ DOMNIATA

dorești să-ți cumperi un aparat montat cu motor bun perfect și de o productivitate deosebită

cu prețuri favorabile, sub condițiuni avantajoase, având garanție deplină, — adresa: ză-la cu o scrisoare către

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 66.

Intreprindere comercială de mașini industriale și economice, și firma va trimite preț-curent și eliminare de spese — gratis.

La librăria:

H. Zeidner, Brașov

se află a doua carte pentru deprinderea „Limbei maghiare“ de Koós-Goldiș, edițiunea III-a 1910, aprobată de înaltul min. reg.-ung. de culte și instrucție publică sub nr. 120946 din 1 nov. 1910. — Prețul legat 40 fileri. A apărut „Geografia“ pentru școalele populare de Dr. N. Pop, ediția X-a din anul 1911 complet prelucrată și îngrijită de directorul de școală Pompiliu Dan, Zernești. Cartea este întocmită după cererile celui mai nou plan de învățământ și este înaintată la minist. spre aprobare. Provăzută cu charta colorată a Ungariei costă numai 60 fileri. Domnii învățători primesc după trimiterea à 20 fileri câte un exemplar gratuit dela:

Librăria H. Zeidner, Brașov

Imprumuturi

cu amortizație și Imprumuturi pentru funcționar, vinderea și cumpărarea de moșii și parcelarea lor o mijloc este mai avantajos:

Biroul de intermediare:

Vig Lajos

Arad, Árpád-tér N. 5.

::: Telefon Nr. 671. :::

O gresală colosală

a făcut cel ce a întrebuințat în mod ușuratic pentru vindecarea reumatismului, a podagrei, a paraliziei, a furnicării, junghiurilor, durerilor săgetătoare, durerii de spate și mijloc, sfâșieri de oase, etc în loc de

REPARATOR

veritabil de KRIEGER, vre-o imitațiune de nici o treabă. — Vă recomandăm deci grabnic, tuturor celor ce sufer de reumă, de dureri cauzate de răceală și curent ori de alte boale amintite, să întrebuințeze îndată

Reparator-ul de Krieger,

care e preparat exclusiv în laboratorul lui Krieger, Budapest, Baross-u. 3.,

deci acolo aveți să vă adresați, comanda. Sticla mică 1 cor., una mare 2 cor. Cu posta 5 sticle mici francate 5 cor., ori 3 mari 6 cor. cu rambursă, ori trimițând prețul înainte.

Acest leac excelent cunoscut, întrece toate spirturile (franzbrantvein) existente, căci deja la prima frotare vindecă și nu numai că alină, ba chiar curmă durerea.

La cumpărat să fiți atenți, nu cumva să vă dea imitațiune!

Schubauer J.

atelier de

ștampile

de gumă și gravură Arad, Salacz-utca Nr. 3.

Executa artistic gravuri de monograme, firme și scrisori, ștampile de oțel, arama și gumă, sigile cu firma (embleme),

stante, embleme pentru steaguri, insignii pentru societăți și sport. Magazin de mașini pentru numeratie, ștampile pentru dat și prese pt. rotanzire. — Execuție promptă.

Magazinul electrotehnic al lui:

Kalmár József Arad

Str. Salac Nr. 2. :: Telefon: 242

Montează motoare electrice pentru industriași, instalează lumina electrică cu prețurile cele mai moderate, etc. etc.

MAGAZIN IEFTIN

MAUTNER R.

leftinătate generală surprinzătoare.

Cumpărând o cantitate mai mare de mărfuri am ocaziune a pune la dispoziția Onor. public, cu prețuri uimitor de scăzute: pânzetură, canafă (pânză lustruoasă), delin de spălat, delin francez, Batist de mătase, zephir englez, albituri, șervețe, fețe de masă, covoare, perdele, acoperitoare de pat, etc., orice obiecte din acest resort. Mulțime de stoffe și costume engleze cu jumătate de preț se capătă la magazinul ieftin al lui

MAUTNER R., Arad, str. Hunyadi Nr. 1. — Prăvălia e deschisă a. m. dela 8—12, p. m. dela 1 1/2—7 ore

In atențiunea domnilor!

Cine vrea să se îmbrace elegant, să cerceteze depozitul meu mare de stofe din patrie și străinătate fără a fi obligat să comande ceva în

atelierul meu de croitorie eglezască

strada Deák-Ferencz nr. 40. — (Casa Dr. Winter).

La mine se poate face un **sacco, palton** sau **pardesiu** elegant, din stofe fine și inescepționabile începând dela **60 cor.** în sus, care se poate plăti și în rate. — Mă rog de sprijinul mult on. public.

Cu stimă

Horváth Florian,

 croitor de modă englezască pentru bărbați.

Kincs Arthur & Comp.

Timișoara-Fabric Str. Andrassy Nr. 7. Palatul nou orașenes.

Magazin de haine pentru bărbați, băieți și copii. Specialități în costume pentru copii, etc. etc. etc.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 1053.

Au sosit cele mai noue mode de primăvară.

Asortiment uriaș.

Haine gata de bărbați, băieți și copii. Specialități în pardesiuri **cu prețurile cele mai ieftine.**

Fiți atenți la firmă!

De astădată publicul — din cauza marei aglomerații de mărfuri — va putea cumpăra ieftin. Spre orientare las să urmeze un scurt extras:

Cămăși tricot, cuptușite cu plisă dela	75 cr.	Cătrițe	"	25 cr.
Pantaloni tricot, " "	75 "	Jambiere pentru femei	"	75 "
Cămăși fine pt. bărbați	99 "	Ghete femeiești de iarnă	"	60 "
Cămăși fine bărb. cu pieptul de mătase	120 "	Umbrele de mătase (ottoman, extrafine)	"	165 "
Guleri în toate formele	13 "	Bonete elegante	"	100 "
Manșete colorate sau alae	19 "	Galoși	"	125 "
Ismene fine	45 "	Mănuși de piele	"	90 "
Mănuși de piele	50 "	Corsete fine	"	48 "
Gramafon	8 fl.	Geantă de mână pt. dame	"	25 "
Plăci duble, diametru 26 cm.	90 cr.	Trico pentru copii	"	30 "
Păpuși	275 "	Ciorapi (patent)	"	15 "
Ploiere de mătase pt. domni	170 "	Haine de trico pt. fete	"	75 "
Ghete cu talpa dublă pt. domni	60 "	Imbrăcăminte de iarnă	"	120 "
Bretele	25 "	Ghete cu șirete pentru copii	"	65 "
Cămăși de pânză fină pentru femei	55 "	Bretele pentru copii	"	64 "
Corsete brodate	81 "	Șapei tricotate pt. băieți	"	82 "
Cămăși tricotate pentru femei	50 "	Batiste pentru copii	"	64 "
Trico pentru femei	59 "	Mănuși împletite de iarnă	"	15 "
Ciorapi de iarnă femeiești	25 "	Jambiere pt. copii	"	35 "
Mănuși tricotate și căptușite pt. femei	20 "	Galoși pt. copii	"	90 "

Depozit de haine de iarnă pentru copii, jucării; cele mai frumoase obiecte dela 25 cr. — Geamantane din piele americană dela 65 cr. în sus. — Geamantan cu cutie dela 225 cr. în sus. — Corițe de piele de lângă dela 30 cr. în sus. — Serviz pentru 6 persoane pentru vin, bere și rachiu dela 90 cr. în colo. — Fructiere cu 6 tálgerușe dela 90 cr. în colo.

Afară de acestea vă stau la dispoziție cele mai frumoase obiecte ocazionale de argint china, cu prețuri fabuloase. — Depozit de jucările și căruțe de păpușe. — Mare asortiment de cordoane de gumă cu cus. aur și mătase cea 50 cr. Plăci de gramafon în preț de 1 fl. — Mănuși, imitație de piele cu căptușală fină 35 cor. — Asortiment de boa și manșoane.

Pentru comoditatea publicului, am aranjat clinica de păpușe, în care se vindecă totfelul de păpușe și să pregătesc modele.

Fieștecare cumpărător are favorul de a-și mări o fotografie.

Asortiment de căruțe pentru păpușe dela 4 fl. 75 cr. în sus.

Toate se capătă în bazarul de concurență din edificiul teatrului, vis-à-vis de cei 13 martiri, a lui

REICH EL.

PRIBÁN GYULA

croitor bărbătesc

ARAD, strada Lázár Vilmos

(vis-à-vis de palatul lui Földes.)

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public, că în strada LÁZÁR VILMOS am deschis

croitorie modern aranjată pentru bărbați :

unde pregătesc ori-ce fel de haine bărbătești după măsura, executându-le ireproșabil după ultima modă. — Asortiment de stofe străine și indigene. Sprijinul binevoitor al m. st. public îl are: **PRIBÁN GYULA.**

PRIMA FABRICĂ DE TRĂSURI DE PE CÂMPIE.

Fabrica lui Hodács János jun. în Szeged

Felsőváros, strada Kistisza nr. 4. (Continarea stradei Maros).

Asortiment stabil de mai mult de cât 40 bucăți ! calese diferite la dispoziție. ! Telefon 439. Prețcurente se trimit grătuit și francat.

TIPARUL TIPOGRAFIEI DIECEZANE ARAD.

Cumpăr în orice cantitate

romonițe, flori de porumbele, flori de tei, flori de friguri, rădăcini și frunze de mătrăgună, flori de soc fierți, ori uscate și Vespe de frapțin.

Farmacia lui
Szokoly Gábor
Arad, Piața Kelemen
(vis-à-vis de biserica sârbească).